

Déli Hírlap

A hánsági magyarság napilapja, mely a kora reggeli órákban jelenik meg a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRE
 vezetésével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
TIMIȘOARA
 I., Bratlanu-tér 3.

A Timis-Torontal-i törvényszék időszaki lapok nyilvántartásában történt bejegyzés száma: 83 (Dos. No. 934/1938.) Telefon: 23-10.
Dr. VARNAY ELEMÉR
 felelős szerkesztő.

Herkules ökle

A görög mitológiában sem ismeretlen Gibraltár. Herkules öklének nevezi a klasszikus legenda azt az óriási sziklatömböt, amely ott merededik a Földközi-tenger keskeny bejáratánál. Míg a Suez-csatorna mindkét partja angol fennhatóság alatt áll, addig a gibraltári szoros afrikai partjai nincsenek angol uralom alatt. De eddig nem is volt szükség rá, hogy a brit világbirodalma a tulsó partra is kiterjessze hatalmát, mert a gibraltári védművek uralják az egész tengerszorosot és ezek az eddigi nézet szerint bevehetetlenek. Ezt a helyet a természet védi, amely sziklából várat alkotott. A félsziget legdélibb része, az Európa-fok és az afrikai part közötti távolság körülbelül húsz kilométer, tehát a modern ágyúkkal könnyen belöhető. A nyugati részen, ahol a part valamivel simább, az öblöt erős flottabázissá építették ki. Gibraltárnak eme ideális fékvéve lehetővé teszi, hogy könnyen védekezzen, viszont szükség esetén olyan támadás indítható innen, amely ellenséges hajóknak a szorosan való áthaladását lehetetlenné teszi.

Nem is sikerült sohasem megközelíteni Gibraltárt, csak egyszer, a függetlenségi háború idején. Ekkor a spanyolok a franciákkal szövetségbe megkísérelték Gibraltár elfoglalását. A nagy ostrom 1779-től 1783-ig folyt, de az angolok végleges győzelmével fejeződött be. A nagy ostrom után azonban a város egészen elpusztult. Az angolok átiatták, hogy ezután még nagyobb súlyt kell helyezni ennek a kiváló stratégiai pontnak a megőrzésére, mely az Afrika és India felé vezető út kulcsát képezi. Különösen a mostani háború kitörése előtt és a mostani háborús év alatt, Anglia óriási összegeket költött az erődök fejlesztésére és megerősítésére. A gibraltári sziklának a legerősebb tüzérségi ütegeket és hajóágyúkat helyezték el. A szikla mélységeit még jobban kifúrták és ebben a világ legerősebb földalatti garnizonjában a katonák tizezret helyezték el. A kikötő elé viszont egész sereg mesterséges gátat, illetve partot építettek. A nyugati part pedig egyetlen gránitfal, olyan blokkokból, amelynek mindegyike darabonként huszonnégy tonna súlyú.

Titáni munka volt ez. Mivel a rendelkezésre álló terület túlságosan kicsi volt, még a tenger fenekét is harminc hektáros területen fel kellett emelni. Ehhez a munkához szükséges nyersanyagot magából a sziklából nyerték olyan módon, hogy alagutat ástak, amely a dokkokat egy szomszédos faluval köti össze. Ily módon Gibraltár minden eshetőségre felkészült. A szükséges élelmiszert úgy az alagutakon, mint a katalin öblön át lehet szállítani mindenkor. Gibraltárt berendezték torpedók támadásai ellen is, ugyanekkor a kikötőben nagyszámú hadihajót lehet elhelyezni, a hajóépítő műhelyekben pedig szükség esetén ezeket a hajókat is ki lehet javítani. Így készült fel a brit világbirodalom arra a háborúra, amely egész létében most fenyegeti. De fogja-e állni a támadást Herkules ökle, ha birtokaért megindul a harc?

Ez a háború, amelyet szárazföldön, tengeren és levegőben egyaránt vívnak, három dimenziójú háború és a hadi technika mai állása mellett igen alkalmas arra, hogy megsemmisítsen régi elméleteket, régi dogmákat. Vajon tényleg kibíre minden támadást ez az irdatlan sziklatömeg, ahogy évszázadokon át állott? Ez a nagy kérdés. Ha nem, úgy szertefoszlik a legenda. Valószínűnek látszik, hogy csakhamar Herkules ökle ellen indul meg a nagy elhatározó támadás. A spanyolokkal folytatott tárgyalások arra engednek következtetni, hogy rövidesen német, spanyol, olasz kötelékben indul meg a harc Gibraltár elfoglalásáért. Ekkor majd kiderül, hogy megtudja-e védeni Anglia legfőbb kulcsállását Herkules ökle?

A londoni haláltánc

Németország 1:10 arányban fizet az angol légiflotta tömegmészárlásáért

Berlinből jelentik: A német lapok a Betel elleni bombázásról a felháborodás hangján írják. A Völkischer Beobachter leszögezi, hogy az angol repülőknél ezt a tömeggyilkosságot senki nem fogja elfeledni és Németország kegyelem nélkül adja meg rá rövidesen a legszörnyűbb választ.

Az angolok gögje újból fellángolt, mióta a rossz időjárás következtében ellanyhultak a német támadások, de a bosszú jegyében érkező választ akkor kapja Anglia, mikor nem is várja. Az angol repülőknél a bombatámadások hívatkozik az angol rádió — és erre a című rádióadásra a Berliner Börsenzeitungnak csak annyi a megjegyzése, hogy a sportszerűsége megfelelő magyarázattal szolgál majd a német légitörő Londonnak. A Lokalanzeiger nyíltan kijelenti, hogy a borzalmas tömegmészárlást 1:10 arányban kapja vissza a közeli napokban Anglia, mert a német légitörő azzal a pénzérmével fizet vissza, amilyenben ezt az alávaló támadást kapta. (Rador.)

Amerikai újságíró beszámolója a londoni pokolból

Newyorkból jelentik: Egy amerikai újságíró, akinek sikerült elmenekülnie a londoni pokolból, érdekes dolgokat ír az angol főváros életéről. Elmondja, hogy

miközben a munkánegyedek szegény lakosai a bombatámadások és a légórtalmi ovóhelyek hiánya miatt rendkívül sokat szenvednek, az alatt a vagyonosak a nagy szállodák pincéiben táncmulatságokon pompásan szórakoznak.

Az újságíró felkereste az előkelő Savoy Hotel bombabiztos pincéjét, amelynek drága konyhája a legfinomabb inyenc ételeket szolgálja fel borsós áron, azonban

a gazdagoknak semmi sem drága. A lapok nagy reklámcikkekben dicsérik a Savoy konyháját, mintha semmi sem fűrténnék a városban és békebeli állapotok uralkodnának. A pincében vastab azbesztfüggönyök tompítják a bombarobbanás és a légvédelmi ütegek bombálásának zaját és az asztaloknál estélyi ruhás hölgyek és urak ülnek, akik habzó pezsgó mellett szidják a németeket.

És folyik a tánc a nagyszerű zenekarok muzsikájára, miközben kifogástalanul öltözködő pincérek hordják széjjel az ételt és italt. A pincét erős vasoszlopok védik és a mulatozók biztosak abban, hogy az életüket akkor sem fenyegeti veszély, ha egy német Stuka bombája elseprné a föld hátáról a Savoyt. Az újságíró megjegyzi, hogy ez a kis epizód is jellemző, milyen mélyre süllyedt az angol plútókra, hogy akkor is van kedve dözölni, amikor fővárosát a németek bombázzák és amikor a szegényebb lakosság minden védelem nélkül áll a félelmetes ostrommal szemben.

kosság minden védelem nélkül áll a félelmetes ostrommal szemben.

Az elmúlt napok egyikén izgalmas jelenetek játszódtak le a Cityben. Rendőrök zavartak ki szegénysorsú menekülteket egy bombabiztos pincéből, mert egy dúsgazdag bankelnök, aki ideje nagyrészt ott tölti. Amikor a szerencsétlen menekültek a pincébe behatoltak, a mindenható bankelnök éppen nem tartózkodott a helyiségben, azonban valóságos őrzőgárdát helyezett el a bejárat elé, mert

az ovóhelyen pénz és értékpapírokat is őriztek. A tömeg félresodorta útból az önkéntes védelmező gárdát és elhelyezkedett a menedékhelyen. A bankelnök, amikor értesült fedezéke elfoglalásáról, nyomban értesítette a rendőrséget, amely nagy készületséggel vonult ki. A munkások és más szegény emberek nem akarták elhagyni a biztos helyet, hogy átengedjék a gazdag bankárnak, hanem elkészenedten védekeztek.

Közelharcra került a sor a rendőrök és munkások között és ennek folyamán

több személy megsebesült. Csak hosszas küzdelem után sikerült a légvédelmi fedezéket kiüríteni.

Tudósítása végén megjegyzi az amerikai újságíró, hogy az angol költségvetésnek a háború hetenként 54 millió font deficitet jelent, ami arra készítette a kormányt, hogy erős takarékosági rendszabályokat léptessen életbe, azonban ezzel sem sikerült a háború folytatásához és a védekezéshez szükséges pénzt előteremteni.

Minden második uccában romhalmaz

San Sebastianból jelenti a DNB: Az ABC című spanyol lap londoni tudósítója többek között ezeket írja:

— A német bombavető repülőgépek úgy látszik egyáltalán nem pihennek. A támadás szüntelenül tart. A helyzetre talán jellemző, ha megemlítem, hogy

tíz napja még nem volt alkalom a borbélyhoz menni. Már néhányszor megjelentem nála, azonban minden alkalommal megszólaltak a veszélyt jelző szirénák

és a borbélyüzletet bezárták. A lap tudósító ezután elmondja, hogy London központjának minden második uccájában számos romhalmazzal találkozunk a járókelő. És ennek ellenére nem a bombák vannak a legnagyobb hatással a lakosságra, hanem az a pokoli lárma, amely a támadás és a léghárító tüzelés alatt keletkezik. Az, aki régebben is látta Londont és ma újra meg szemléli, nem ismer rá az angol fővárosra. Ez a hatalmas város olyan, mintha a biblia minden átka részaként volna. (Rador.)

Az angol lapoknak hallgatniuk kell a London környéki veszteségekről

Newyorkból jelentik: A Newyork Times jelentése szerint a London elleni támadás során keletkezett tüzek nagyon messzire ellátásának. Tegnapról kezdve, az amerikai lap jeleint,

a cenzura az angol lapoknak megtiltotta, hogy részleteket közöljenek a bombázásokról és azok megsemmisítő eredményeiről.

Pénteken újabb légitámsdás volt

Berlinből jelentik: A London elleni légitámsdás a péntekre hajló éjszaka is folytatott. A német repülőgépek támadást intéztek több kelet- és nyugatangliai kikötő ellen és bombázták

a Közép- és Délangliában lévő hadianyaggyárat. Csütörtökön éjfélig Németországban ellenséges repülőgépek nem jelentek meg. (Rador.)

LÉGICSATÁK ÉSZAKAFRIKÁBAN

Az olasz főhadiszállás jelenti valahonnan Olaszországból a következőket: Felderítő vizirepülőgépeink megtámadtak egy tengeralattjárót és elsüllyesztették. Észak-Afrikában az ellenséges légi támadások során néhány bomba hullott Tobruk és Sollumra, tüzeket okoztak és néhány halott áldozatot követeltek. Az anyagi kár jelentéktelen. Sidi el Barraniban egy angol gépet légelhárítóink lelőttek. Egy angol kereskedelmi hajót repülőgépeink felgyújtottak. Kelet-Afrikában repülőgépeink a Cassala elleni légi támadás alkalmával lelőttek egy Blenheim-típusú angol repülőgépet, mely lángolva zuhant le. (Rador.)

ANGOL TÁMADÁS AZ OLASZ SZIGETEK ELLEN

Kairóból jelentik: Az angol forrásból érkező jelentések szerint jól sikerült támadást intéztek a Dodekanesz szigeteken levő ellenséges támpontok ellen. A Rodos szigetén lévő Maritzaban több robbanást figyeltek meg. A tűzvész még jelenleg is pusztít. Calotóban is több robbanás és tűzvész volt. A Porto Lago öbölben, Leros szigetén eredményes támadást intéztek a kikötők, gátak és hangárok ellen. Az angol gépek sértetlenül tértek vissza állomáshelyükre.

„SZÖRNYŰ GAZDASÁGI VALSÁG VÁR A VILÁGRA

Clermont Ferrandból jelentik: A Le Journalban Deval tábornagy cikket írt, amelyben az angol — német légi háború eredményeit teszi mérlegre és megállapítja, hogy valószínűleg látszik, hogy a brit szigeti hadi és más vonatkozású ipart teljesen leállítja a német légi haderő. Az angol ipar veszteségeiről azonban nem lehet hírép nyerni, vagy pontos számadatokra támaszkodni, hiszen a kanadai támogatás nagyságát és a segélynyújtás módjait nem ismerhetjük teljes egészében. Ezután megállapítja, hogy

ha a háború nem fejeződik be még ez év őszén és tavasszal folytatódik, — a legszörnyűbb gazdasági válság és leromlás vár a világra. Az erőszaktek mindkét részlől óriásiak. (Rador.)

Döntő támadást határoztak el Rómában

Fontos lépést tesz az egyiptomi kormány

Rómából jelentik: Csütörtökön délután 16 óra 45 perckor jelent meg kibontorp hivatali külügyminiszter a Ducenál a Venezia palotában, ahol az olasz államfő Ciano gróf, von Mackensen római német nagykövét és Alfieri berlini olasz nagykövét jelenlétében fogadta.

A tanácskozások délután 17 órától 19 óráig tartottak, majd a német külügyminiszter szállására hajtattott vissza. Este 21 óra 30 perckor a Vadászklub szalonjában Ciano gróf olasz külügyminiszter díszelőadott a német vendég tiszteletére. Ezen a díszelőadón a két külügyminiszteren és a két nagyköveten kívül ott volt az olasz népvédelésiügyi miniszter, valamint a külügyminisztérium főbb tisztviselői. A díszelőadón a közvetlen és szíves bajtársasság légkörében folyt le.

Belgrádból jelentik: A jugoszláv sajtó nagy figyelmet szentel Ribbentrop római utazásának és a lapok ama nezetiknek adnak kifejezést, hogy ez a tanácskozás a döntő közös tengelytámadás megindítását jelenti Anglia ellen. (Rador.)

NAGYFONTOSÁGU MINISZTERTANÁCS KAIRÓBAN

Kairóból jelentik: A Reuter jelentése szerint az egyiptomi kormány nagy figyelemmel kíséri az eseményeket. Tegnap nagyfontosságú minisztertanács volt és ma újból összeül a kormány. Allitól az egyiptomi államvezetőség fontos határozatok meghozatala előtt áll. (Rador.)

A FEKETEINGESEK ÉS A BENNSZÜLÖTTEK EGYÜTTMŰKÖDÉSE TÖKELETES

Belgrádból jelentik: A Vreme című lap az olaszok egyiptomi hadműveleteivel kapcsolatban leszögezi, hogy a legnagyobb eredmény abban rejlik, miszerint

nagyhorderejű támaszpontok kerültek az olaszok kezére.

A feketeingések és a bennszülöttek együttműködése tökéletes és ez biztosítja azt is, hogy élemezés és összeköttetés tekintetében az új területeken tökéletesen berendezkedett a megszálló olasz hadsereg. (Rador.)

Csungtingből jelentik: A kínaiak a Kunig vastúvonalon, mely Indokínába vezet és amely egy francia társaság tulajdona, átvették a teljes ellenőrző szolgálatot. (Rador.)

SZÁZHARMINC KILOMÉTERRE NYOMULTAK AZ OLASZOK EGYIPTOMBA

Rómából jelentik: Hivatalos megállapítás szerint az olaszok 130 kilométer mélységben ha-

A francia ujjáépítési munka megkezdődik

Vichyből jelentik: A minisztertanács csütörtökön délután ülést tartott. A kormány tagjai foytatták az ország ujjáépítési programjának kidolgozását és erre a célra első költségvetési tételként 25 milliárd francia frankot szavaztak meg. A közmunkákról szóló kimutatást a közeljövőben nyilvánosságra hozzák. (Rador.)

toltak egyiptomi területre. Az angol csapatok a váratlan és kikényszerített visszavonulás következtében teljesen szétállva érkeztek meg az új védelmi vonalra, ahol még most sem sikerült őket a régi harcrendbe szedni. (Rador.)

Japan ultimátum Indókinának

A francia kormány teljesíti a japán követeléseket

Hongkongból jelentik: Eddig még meg nem erősített, de biztosnak látszó hírek szerint Japan 72 óras ultimátumot küldött Indókinának. A 72 óras ultimátum vasárnap éjfélkor járna le. (Rador.)

Tokióból jelentik: A császári palotában tartott koronatanácsról kijövő külügyminiszteri államtitkár felvilágosításokért ostromolták az újságírók, azonban az államférfi nem tudott többet mondani, mint ami a hivatalos kommunikációban közölve van. Arra a kérdésre, hogy nagyobb indoknai bizottság érkezett főként tisztek kíséretében, a japán államférfi elmondotta, hogy fontos katonai kérdéseket vitat meg a bizottság a japán hadvezetőkkel. (Rador.)

A FRANCIA KORMÁNY NEM TUD ELLENÁLLANI

A Stefani jelenté: A francia kormány Vichyből tudomására hozta az USA-nak, hogy nincs abban a helyzetben, hogy ellenálljon a japán kéréseknek Indo-Kínát illetően. (Rador.)

SZIÁMON AT NYOMULNAK A JAPANOK INDOKINÁBA

Tokióból jelentik: A DNB jelentése szerint a számi kormány kiküldöttjei a Bankongban lévő francia követésnélnél a francia Indokína területére vonatkozó igényeket jelentették be.

A Domei iroda jelentése szerint a számi kormány hivatalosan megcáfolta azon híradásokat, a melyek szerint számi csapatok hatoltak volna be francia Indokínába, vagy hogy a számi repülőgépek többször határsértést követtek el.

Tokiól jelentés szerint egy számi tisztből álló küldöttség érkezett Tokióba, ahol magasrangú japán katonatisztekkel álló bizottsággal folytatnak tárgyalásokat, amelynek anyagát nem hozták nyilvánosságra. (Rador.)

CSANG-KAI-SEK SZÉKHELYT VÁLTOZTATOTT

Hongkongból jelentik: A Csungtingtől 30 kilométerre fekvő Si-Csang-Szin város lett Csang-Kai-Sek tábornagy új székhelye. (Rador.)

AMERIKA TÁMPONTOKAT LÉTESIT A TÁVOLKELETI KONFLIKTUS ESETÉRE

A Newyork Times egy hírt közöl Washingtonból, hogy a jelenleg folyó megbeszélések Lothian lord angol követ és Casey ausztráliai miniszter között az összes angol nyelvet beszélő államok közlekedését célozza. A DNB levelezője, aki ezt a hírt közli, hozzátesszi, hogy ez az együttműködés a légi és hajózási kiindulási helyek közös használatához fog vezetni.

Diplomáciai körökben azt hiszik, hogy a jelen pillanatig formális egyezmény még nem jött létre és csupán csak a lehetőségét tárgyalták — bizonyos dél-afrikai, ausztráliai és újzealandi támaszpontoknak az átadásáról az amerikai földrés megvédése céljából. A Newyork Times szerint

az egész terv a Távolkelet problémájával és az angolok földközi tengeri összpontosításával áll összefüggésben,

amiért bizonyos körök óhajlják az amerikai flotta jelenlétét Singapureban. A közös angol-amerikai-ausztráliai birtoklás az összes brit támaszpontokra vonatkozólag, azt a célt is szolgálják, hogy az angol flotta esetleges menekülése biztosítva legyen. (Rador.)

Washingtonból jelentik: A Stefani levelezője jelenti, hogy Stimson hadügyi államtitkár bejelentette a tárgyalások kezdetét, a közép és dél-amerikai köztársaságokkal közös hajó és légi bázisok megszervezése végett, amelyek a Panama-csatorna védelmét szolgálnák. A Daily News szerint Holland-Guyanában és Braziliában fognak ilyen nemű új támaszpontokat létesíteni. (Rador.)

Nagy kaszárnyaépítkezés Amerikában

Washingtonból jelentik: Az amerikai képviselőház csütörtökön 333 millió dollár hitelt szavazott meg kaszárnyák építésére. (Rador.)

A kormány minden tisztviselő számára biztosítja a létminimumot

Antonescu tábornok, államvezető miniszterelnök csak szerény megélhetéshez való fizetést vesz fel

Bucurestiből jelentik: A miniszterelnökség hivatalosan jelenti: A rend helyreállítására, az állam megmentésére a rosztat gyökereiben kell kiirtani. Az adózók az elmúlt napokban kiadott különböző jelentésekből megállapíthaták, hogy mire vezettek a lelkiismeretlen és visszaélő alkalmazottak működése. Mindennek meg kell szűnnie, mert az életet és megélhetést mindenki számára egyenlő igazságossággal kell biztosítani. Ennek az elvnek fő alappillére: „Egy ember — egy fizetés.”

Ez a fizetés azonban nem lesz a mai fizetés, hanem az új díjazás biztosítani fogja a létminimumot a tisztviselő és családja számára, nehézségek nélkül, másrészt ez a fizetés a munka és az erdem ellenszolgáltatása is lesz. A tisztviselőket könnyebb megélhetéshez fogják juttatni hitelszövetkezetek alapításával, olcsó lakások és

egyéb szövetkezeteknek a számukra rendelkezésre bocsátásával. Antonescu tábornok programjának egyik sarkalatos pontja ez a kérdés, mert az államvezetőnek az a nézete, hogy

a tisztviselők az állam első szolgálói,

kéri tehát őket az ügyek teljes és pontos elintézéséig viselkedjenek türelemmel és bizalommal. Ezt a rövid tartamu áldozatkésztséget, a kérdés végleges rendezését, a nemzet elvárhatja és el is várja tőlük. Az államot és a fizetési ügyeket igazságosan és pontosan nem lehet megszervezni és átalakítani egyszersiben, ehhez

időre van szükség,

de az intézkedések rövidesen megtörténnek. Antonescu tábornok sem kap több és más fizetést, csak annyit, amennyit szerény megélhetéséhez feltétlenül szükséges. (Rador.)

Nem tűrik meg az ál-legionáriusok működését

Bucurestiből jelentik: A miniszterelnökség hivatalos közlése: Összes állami hivatalainknak, hatóságainknak és a magánosok számára is hivatalosan közöljük, hogy mindazok, akik legionáriusokként vagy a nemzeti eszme exponensei módjára állásokat kérnek vagy ellenőrzést akarnak gyakorolni valahol, nyomban átadandók a rendőri vagy közigazgatási hatóságoknak. Ezek a hatóságok ilyen egyének azonnali letartóztatására kaptak parancsot. Igazi legionáriusok kizárólag a rend megermentésén dolgoznak és csak igazolvánnyal eliatva teljesíti a reábizott kötelességét. A provokátorok, a helyzet rosszindulatú és lelkiismeretlen kihasználói megfelelő módon érezní fogják a törvény szigorát, mert kompromittálni igyekszik a nagy mozgalmat.

A BUCURESTI LEGIONARIUS KORZET-VEZETŐJÉNEK FELHÍVÁSA

Bucurestiből jelentik: Vasiliu Adniski, a bucurestii „Razdei” körzet legionarius főparancsnoka felvilágosításként a következőket közli: Mindazok az aruiók, és visszaélők, akik a zóid inget csak divatnak tekintik, letartóztatásba kerülnek. Ez az intézkedés minden gyűlölködés nélkül történik, de feltétlenül megörizzük és megtartjuk a légiót annak, ami volt és marad: a hosiesség és áldozatkésztség iskolájának. A becsületesség és a múltbeli szenvedések érdemei cupán kötelesség teljesítést jelentettek, mert érdemeik csak a halottaknak és vértanúinknak vannak meg teljes egészükben. Becsület hit és igazságérzés jellemzi a legionáriust és áldozatkésztségben ezektől az évektől és az eszméért kiontott vértől a jövőben sem ismerünk semilyen akadályt, nehézséget, vagy akár a legsúlyosabb áldozatot.

Eljen a légió és a Kapitány!

Vasile Adniski

A MUNKÁSSÁG HELYZETÉNEK SZABÁLYOZÁSA

Bucurestiből jelentik: A miniszterelnökség hivatalosan közli: Súlyos körülmények között kezdett az államvezető a közelet megtisztításához és ugyanakkor rosszakaratu híresztelések arról beszélnek, mintha az új államrendszer nem karolná fel a munkásság ügyét. Antonescu államvezető számára külön teendő a megtisztított légkörű és megújított Romániában a munkásság helyzetének jobbrafordítása. A munka és munkásosztály jogát mindenben kifejezésre és érvényre kell juttatni. A munkásosztály életszínvonalát és helyzetét fel kell emelni és meg kell őket óvni a kihasználástól. A munkások legyenek igaz románok és igaz emberek. Am nem lehet mindent egyszerre elintézni. A munkásosztály sorsára vonatkozó fontos és mindenben kielégítő intézkedések kidolgozása folyamatban van és rövidesen nyilvánosságra kerül. Néhány nap múlva a munkásság megtudja új elhelyezkedését az új államrendszerben, mely számukra a megélhetést és munkájuk igazságos megbecsülését szabályozza. A munka és a társadalmi segélyezés Antonescu tábornok egyik főfeladata és ezt meg is oldja. (Rador.)

GRIGORCEA ÁLLAMTITKÁR TOVÁBBI MEGBIZATÁSA

Bucurestiből jelentik: Az államvezető rendelkezésére Basíl Grigorcea, külügyminiszeri ál-

Miért kedvelni mindan anyá.....

a NIVEA

gyermekszappant, Baby-Crémét és gyermekpudert

Azért mert kipróbált jó minősége által valóban nem létezik jobb szer a gyermek gondozására.

gyegettel gondolunk a legionáriusok nagy vezérére, Zelea Corneliu Codreanu. Mi 1938 szeptember 30-án biztosak voltunk Codreanu Kapitány feltámadásában és úgy Armand Calinescu felett beteljesedett a sors, mint ahogy a volt miniszterelnök irányítói és sugalmazói is megérdemelt büntetéshez jutottak. Az új román út csak a boldogság és a felemelkedés felé vezet, mert az ifjuság lelkesedése emeli ezt az országot a nagy népek sorába. A háború végeztével ellátogatunk az új és boldog Romániába, hogy együtt gyönyörködhessünk legionárius testvéreinkkel, mindabban, amit ott alkottak. Az új Románia a nagy Németségággal együtt alapját képezi az újjászülött Európának. Fogadják Tábornok Ur legősibb szerencsekívánataimat, amellyel Codreanu Romániájának is csak nagy sikereket kívánok.

Nicholsburg b. d. Donau

Wolfgang Oberleiter

A SZAKMINISZTERIUMOKHOZ INTÉZEN-DÖK A PANASZOK ÉS KÉRELMEK

Bucurestiből jelentik: Antonescu miniszterelnök államvezető nagy elfoglaltsága közepette igen sok panaszt, beadványt és kérelmet kap, amelyeket a lakosság különböző széles rétegeiből intéznek hozzá. Antonescu tábornok kéri az ország közönségét legyenek bizalommal munkatársaihoz csakúgy, mint hozzá a kérésekkel, panaszokkal és beadványokkal keresek fel magukat az illetékes szakminiszteriumokat. Antonescu államvezető elgondolásaihoz és kiadott utasításaihoz híven intéznek el a szakminiszterek valamennyi kérést, a legsürgősebben a teljes igazság jegyében.

AZ IGAZSÁGÜGYI VEZÉRFELÜGYELŐ FELMENTÉSE

Bucurestiből jelentik: Az igazságügyminiszter elfogadta Pascu S. Titu, legfőbb semmitőszéki tanácsos és igazságügyi vezérfelügyelőnek állásáról történt lemondását.

Ghenadie Ilie lett Temesmegye prefektusa

Szombaton tesznek esküt az új prefektusok

Bucurestiből jelentik hivatalosan: Az alábbi névsorban feltüntetett személyeket, miután megyei prefektusokká nevezték ki, kéri, hogy szeptember 21-én, szombaton déli 10 órakor jelentkezzenek a belügyminiszteriumban, hogy letegyék a törvényes esküt. A prefektusok névsora:

Baciu Grigore, Fehér-megye, Rotea Ilie ügyvéd, Arad megye; dr. Georgescu Mihai, Arad megye, Stoian Vasile, Bacau, Grigorescu Constantin, Baia, Luca Constantin tartalékos ezredes, Bihar, Niculescu Vasile, Botosani, Trifan Traian, Brassó, Stere Mihai, Braila, Vintan Ioan, Krassó, Rusu Cristea ügyvéd, Cămpulung, Hanu Vasile ügyvéd, Kolozs-Torda, Seitan Nicolae ügyvéd, Constanta, Orleanu Mihai ügyvéd, Covurlui, Spataru St. tart. ezredes, Dâmbovitza, Rosulescu Nicolae ügyvéd, Dolj, Barbu Stroiici, Dorohoi, Ma teaz Virgil ügyvéd, Fogaras, Corbutiu Victor dr. ügyvéd, Falcu, Turcu Octavian ügyvéd, Gorj, dr. Costea Iosif, Hunyad, Bogdan Munteanu Ion ügyvéd, Ialomita, Ventoni Alex. orvos, Iasi, Crisi Axente ügyvéd, Mehedinti, Galasianu Paul ügyvéd, Muscel, Galan Eftimie gyógyszerész, Neamtu, Georgescu Victor ügyvéd, Olt, Stanescu Marin volt törvényszéki elnök, Prahova, Tocu Petre, Putna, Sulcina Nicolae, Radauti, Vlad mérnök, Ramnicul Sarat, Niculescu Ion ügyvéd, Roman, Miter Tiberiu tanár Severin, dr. Fleseriu Ion ügyvéd, Nagyszeben, Ionescu Gavril tanár, Suceava, Creanga Ion tanár, Nagyküklő, Covrig Nonea Ion tanár, Kisküküllő, Dobro Ion tanár, Teucei, Zaharia Nicolae tanár, Teleorman, Ghenadie Ilie Temes-Torontál, Proscu Stefan, Tulcea, Bolinteanu tart. ezredes, Tutova, Costacescu Al. tart. ezredes, Vaslui, Barbulescu Victor ügyvéd, Vâlcea, Dolianski ezredes, Vlasca.

Temestorontálmegye élére tehát Ilie Ghenadie tanárt nevezték ki prefektusnak. Az új prefektus, aki a temesi Székesút községben született gazdálkodó szülőkől, jelenleg harminchat esztendő. Az egyetemet Kolozsvárott végezte, ahol történelmi és földrajzi tanári oklevelet szerzett. Tanári működését Szatmáron kezdte meg és már akkor csatlakozott Zelea Codreanu Corneliuhoz és az általa megindított legionista mozgalomhoz, amiért sok üldözöttségben volt része és el is mozdították állásából. Később Temesvárra nevezték ki tanárnak és városunkban a Diaconovici Loga liceumban, majd a kereskedelmi iskolában működött, átmenetileg helyettesített az állami román-német liceumban, egy időben óraadó tanár volt a piarista liceumban és tanított két éven át a katolikus magyar fiugimnáziumban is. 1938 őszén a legionista mozgalomból kifolyólag őrizetbe vették és Vasluiban internálták, ahonnan csak 1939-ben bocsátották szabadon. A mozgalomban együtt működött a Temesvárott agyonlőtt Duma Iosif tanárral.

Ilie Ghenadie megyei prefektus a fiatal román nemzedék kiemelkedő és jellegzetes egyénisége. Tehetséges és törekvő, erélyes és céltudatos. Mint pedagógus elsősorú, akit kiváló képessége és tudása az első sorba állított. Közbecsülésnek örvendett és örvend úgy kártársainak, mint pedig tanítványainak, akiknek nemesek oktatója, hanem őszinte jóakaró barátja is volt.

Ilie Ghenadie prefektus a többi új prefektussal egyetemben tegnap este Bucurestibe utazott, ahol ma teszi le a hivatalos esküt. A fővárosból előreláthatólag holnap reggel tér vissza.

Az évezredek egyiptomi piramisokra is rávetődik már a modern harci repülőgépek árnyéka

Katonák, háromezer év tekint le rátok! — mondotta Napoleon a csapatainak, amikor velük a piramisok aljában csatába indult. A piramisoknak most ismét bőven van látványosságuk, mert megindult az Egyiptom elfoglalására irányuló plasz offenzíva. Az emberiség legősibb építményei új csatáknak lesznek tanúi, csatáknak szárazföldön, vizen és légben, csatáknak, amelyek merőben újak a hadászat történetében. Egyiptom ma annyira a közérdeklődés előterében van, hogy időszzerű lesz, sőt határozottan érdekes visszapillantani a messzi kődbe vesző multba, amikor ez a terület az emberi kultúra bölcsője volt és ismereteit a szélrózsa minden irányába szétsugározta. Azokat a messzi időket szeretnénk idézni, amikor Európa még a különböző vad népek gyülekező helye volt, de Egyiptom máris azt a szerepet játszotta, amely az emberi művelődés történetének kiindulását jelenti.

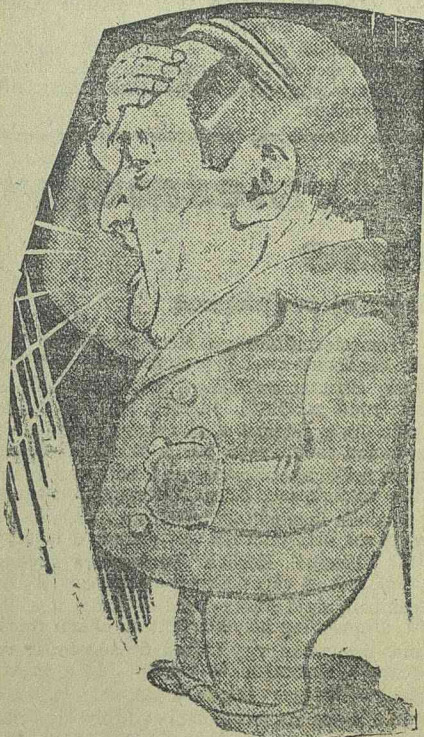
Még mielőtt a nyugati népek elsajátították volna az evészközök, a rokka használatát, ezer és ezer évvel azelőtt, hogy felépítették az első házat, a Nilus boldog völgyében már a legmagasabb civilizáció volt otthonos. Az egyiptomiak voltak a Földközi-tenger népeinek első tanítói. Végtelenül sokat tanultak tőlük, mert az egyiptomiak kitűnő földművelők voltak és annyira értették az öntözés minden csínját-bínját, hogy még évezredek után is leutánozták az ő művészetüket. Mint építésként is elsőrangúak voltak, az ő templomaik stílusát másolták le a görögök.

CAPITOL

HANS MOSER

legújabb, legsikerültebb és legmulatságosabb játék

ANTAL, A RETTENETES

Kiváló német vigjáték. A főszerepekben: Charlotte Ander, Heinz Salfner. — Rendezte: E. W. Emo

APOLLO

Kettős műsor

BOLDOGSÁG ORSZÁGA

egzotikus, látványos, kalandos film. A főszerepekben: Tania Fedor és Randall

KOZÁKOK

Elsőrangú orosz tárgyfilm, a főszerepekben: Charles Vanel

A naptár szintén az ő találmányuk, valamint ők gyakorolták először a gondolatközlés minden gazdag változatával az írást. Papirusz-tekercseliknek köszönhetik, hogy mindaz, amit végeztek, mint történelmi dokumentum fennmaradt és ezeken keresztül megismerhetjük azt, amit a feledés pora temetett el a messzi tűnő idők folyamán.

Mélységes titok volt számunkra az egyiptomi írás. Napoleon egyiptomi hadjárata idején találták meg végre a kulcsát. Egyik nagyműveltségű fiatal tiszt barangolásai közepette egy bazalt tömrege bukkant. Háromfajta írás volt rajta, közöttük az egyik görögül, tehát ismert nyelven. A követ később a híres Chapollion régész vette vizsgálat alá, összehasonlítva a görög és egyiptomi szöveget. Hűsz esztendeig tartott, míg megfejtette a tízennegy apró kis figura értelmét. De ez a türelem koronázta keresztretjény-megoldás a tudomány legcsodálatosabb diadala volt. Ezzel nagyjában megoldották a hieroglif írás titkát, most már gyorsan haladt a munka, amelynek segítségével Krisztus előtti négyezer év történetéről lehullott a lepel. Megismertük az ókori Egyiptom életét.

Ez az élet megtanított bennünket arra, hogy megismerjük és megcsodáljuk az óegyiptomi embert. Valóban csodálatos, egyszerű fajta volt ez, ahogyan vizsgálat alá vette a mindenség titkait. Babonás hitfélelemekből kivetkőzve ők tettek fel először a kérdést, hogy mik és honnan jönnek a csillagok, hogyan keletkeznek a villám, amelynek dörgésére olyan iszonyatos félelem fogja el a menekülő szerencsétlen vadembert?

És végül kíváncsiak lettek a legnagyobb titokra is, ki az ember, honnan jött, hova megy,

mi a célja, rendeltetése a létben?

Erre természetesen a papok adták meg a választ, akik ismerték a csillagok járását, tudták az írást és valóban nagyok voltak minden ismeretben, csak hogy azt a maguk számára tartották meg, mert szigorúan zárt, hermetikusan volt akkoriban minden tudomány.

De tudomány volt, az kétségtelen, mert ez a rend ismerte meg először a természet ismeretlen erőit, ez a rend mondotta ki, hogy az ember nem hiába él a földön, ha elhagyta az élet országútját, be kell számolnia a hatalmas Osirisnek minden gondolatáról és cselekedetéről. Ezért volt az óegyiptomi ember olyan nagy, mert lénye a mindenségbe tájt, mert azt vallotta, hogy a lélek halhatatlan. De eme hithez tartozott még az is, hogy senki sem lépheti át a túlvilág kapuit, ha nincsen meg a teste, amelyet földi életében viselt. Ezért volt az, hogy minden egyiptomi halálakor bebalzsamozták. Múmiák lettek belőlük, soha szét nem bomló holtak, akik még messzi évezredek multán is megőrizték emberi körvonalait. A királyok és főemberek piramis-sírokba temetkeztek, gigantikus építményekbe, amelyek méltók voltak ahhoz a ranghoz, amelyet a sírbakítózők életükben viseltek. A Cheops piramis közöttük a legnagyobb és háromszor akkora a talpazata, mint a római Szent Péter-templom alapja.

Az óegyiptomi nép eltűnt. Rég meghaltak már azok az istenek is, akik fölöttük uralkodtak. De megmaradt az ősi föld, a szent Nilus, a gulák és a Sfinx. Ez az óriási nőalak a töprengés és a rejtelem ősidőkből kinövő szimbóluma. Kinőtt a messzi évezredekéből és ma is olyan titokzatos, olyan kutató a tekintete. Suhannak fölötte a végtelen idők, újabb és újabb szakaszokban vágat el mellette a történelem. Vajjon mit mondana a nagy figyelő, ha megszólalna, amikor ott zúgnak körülötte most mérges darazsaként a repülőgépek. Vajjon mondana-e feddő szót, ítéletet? Nem, nem! A Sfinx mindörökké szóltan marad. Mert időtlen szemlélődése megtanította, hogy minden hiábavaló: Örökké élni és marcangolni fogják egymást a szerencsétlen emberek. (Flaneur.)

Bírósági vallomása miatt öngyilkos lett egy érzékeny lelkületű nő

Felakasztotta magát, mert attól félt, hogy vallomása árta egy szegény asszonyt

A szűkölködők iránt érzett szánalma miatt vetett véget életének Perczel Emília, ötvenhat éves nő, aki erzsébetvárosi Ion Vass uca 24 szám alatti lakásában felakasztotta magát. Az egyedül élő nő egy tisztviselő és ennek felesége közötti harc készülete végzetes tettének következtére. A tisztviselő mintegy két év előtt elhagyta feleségét és két kicsiny gyermekét. Az asszony tartásdíj pert indított és az árvaszék a két kiskorú gyermek számára megítélt havi hat-száz lejt. Az elhagyott asszony azonban ebből az összegből nem tudta két gyermekét nevelni és ezért újból bepererte férjét, akitől nőtartás címen újabb összeget követelt. A tárgyalások során kihallgatták Perczel Emiliát is, akinek a tisztviselő felesége többször elpanaszolta baját. A beszélgetések alkalmával az asszony egy ízben kijelentette Perczel Emília előtt, hogy nem akar többet férjéről tudni, mert az nem gondoskodik a gyermekeikről. Perczel Emília a bíróság előtt őszintén beszámolt erről a kijelentésről és amikor a tisztviselő feleségét első fokon elutasították a keresetével, azt hitte, hogy az ő vallomása miatt vesztette el a szegény, szűkölködő asszony

a pert. Perczel Emília sajnálta az asszonyt és nagyon a szívére vette, hogy a bíróság elutasította keresetét.

Két nap előtt azután sor került a felebbezési tárgyalásra. Előzetesen Perczel Emília felkereste az asszony ügyvédjét és sirva fakadva sajnálkozott, hogy az ő tanuvallomása miatt nem tud az asszony igazához jutni. Az ügyvéd megvizsgálta az idős nőt azzal, hogy a tisztviselő felesége a felebbezési fórum előtt biztosan megnyeri a pert. Perczel Emília némileg megvigasztalva el-tavozott, de azután hiába várták a felebbezési tárgyaláson, mert azon már nem jelent meg. A tisztviselő felesége tényleg megnyerte a pert és ezért a tárgyalás befejezése után elment Perczel Emíliahoz, hogy az örvendetes fordulatról beszámoljon neki. Legnagyobb megdöbbenésére Perczel Emília akkor már halott volt. A szerencsétlen nő nem bírta elviselni a lelkiismeret-furdalásokat, amelyeket azért érzett, mert szerinte az ő vallomása teltette a szegény elhagyott asszony sok baját és ezért véget vetett életének. Bücsüleivelben is ezzel indokolta tettét.

A vendéglők osztályozása és az ételek megállapított ára

A város ármegállapító bizottsága a királyi helytartóság mellett működő árellenőrző bizottság hozzájárulásával a temesvári éttermeket és vendéglőket négy osztályba sorozta. Az első osztályba tartoznak a Palace, Lloyd, Carlton, a Schnur-vendéglő és a pályaudvari vendéglő, a második osztályba a Metropol, Elite, Kocsonyay-vendéglő, a Wambach-vendéglő, Tiszti Kaszinó, Zenélő óra, Viktória, Tisztviselők fogyasztási szövetkezetének vendéglője, Pacsirtamező, Gyárudvar, Fischhoff-vendéglő, Barisien, Rosenthal-vendéglő, Savoy, Splendit, Cosbuc, Dacia, Wagner vendéglő, Palkovics vendéglő, Zuzan vendéglő és a Dumbrava vendéglő, a harmadik osztályba Androvits József, Badeantu Petru, Bergkessel Antal, Bucur Vasile, Czák József, Droppa Pál, Erhardt Károly, Fejér Ferenc, Gimpi Miklós, Seilmann

Péter, Haunold János, Kosztká Frigyes, Kiefer Miklós, Klein József, Lichtfusz Márton, Leff Emmánuelné, Lohinszky Ágoston, Micsa Ana, Neu Jenő, Baica Mihai, Szlávik István, Streng Adam, Schimmerling Emil, Tumbász Kornélia, Weber György, Braun László, Gimpi Mátyás, Pevetz Gyula, Katz Ignác, Gál András, Seethaler Lőrinc, Turessányi Szilárd és Sieber József vendéglőit, továbbá a Marocaner, Park-hotel és Fehér ló vendéglők. A fel nem sorolt vendéglők mind a negyedik osztályba tartoznak. A menü ára az első osztályban 56, a másodikban, 48, a harmadikban 38 és a IV-ben 32 lei kenyér nélkül. Egyéb ételárak osztályok szerint: húsfeltes 8, 7, 6 és 5, csorba 10, 9, 8 és 6, főtt marhahús mártással 15, 14, 12 és 10, főzelék húsfeltéttel 19, 18, 16 és 13, disznósült 25, 24 és 15, marhásült 22, 21, 20 és 15, marhapörkölt 18, 17, 16 és 13, disznópörkölt 20, 19, 18 és 15, borjupörkölt 20, 19, 18 és 15, főtt tészta 15, 14, 10 és 8, sült tészta 10, 9, 8 és 6 lei adagonként.

A bacăui hadbíróóság súlyos ítéletei

Bacăuból jelentik: A bacăui hadbíróóság most tárgyalta és hirdetett ítéletet Herscu Iancu felett, másnéven Izvoranu, valamint ennek Aron Ibram, más néven ugyancsak Izvoranu ügyében, akiket azzal vádoltak, hogy fiktív okmányok segítségével

kivonták magukat a katonai szolgálat alól.

Mindkét vádlott egyébként közismert a nagy hírt felvert devizavisszaélések ügyéből, amelyeket mindig foglalkoztatja a különböző bíróságok. A két fővádlott mellett vád alá helyezték még Stăinher German bacăui lakost, azért, mert hatóság előtt más személy helyett jelentkezett.

Vádlottakat Manolache tábornok, a katonai igazgatóság vezetője védte. A katonai törvényszék a következő ítéletet hozta: Herscu Iancu Leibu, másnéven Izvoranu katonai szolgálat alól való kibúvás miatt három év, más hamisítás miatt ugyancsak három évi

elzárásra, ötezer lei pénzbüntetésre és politikai jogainak két évre való felfüggesztésére ítélte. Stăinher German egy évi fogházat kapott és ötezer lei pénzbüntetést fizet. Mindkét vádlott fel-folyamodást nyújtott be az ítélet ellen. A másik Izvoranu ügyében a tárgyalást későbbi időpont-ra halasztották és időközben megállapítják, hogy a katonai törzslapon történt változások megfelelnek-e a valóságnak. (Rador.)

Az államvezető harmadik közleménye a történelmi felelősségről

Fejta vezetett a nemtörődömség? Rossz felszerelés, rossz szervezés — pénzpecsételés: ép ideje már az újjászervezésnek és hecsületes munkának

Bucurestiből jelentik: Azoknak a titkos okmányoknak nyilvánosságra hozatala kapcsán, amelyek a közvéleményre az összeomlás és a harcok elvesztésének tényleges okát kívánják leplezetlenül feltárni, Antonescu tábornok-miniszterelnök, államvezető a következő 3-as számú titkos kinyilatkoztatást teszi az ország nyilvánossága érdekében: „Amikor Öfelsége 1934-ben Anghelescu tábornok, hadügyminiszter kinevezését elutasította és őt ebből az állásból nem mozdította el, én voltam le a dolgok következményeit is elhatároztam, hogy elhagyom a nagyvezérkari főnöki széket, mert mindazok az események és

körülmények, melyek tudomásomra jutottak és amelyeket magam előtt láttam, lehetlenné tették számomra, hogy vállaljam a felelősséget az elkövetkezendőkért, melyeket kikerülhetetlennek tartottam és amelyek be is következtek.

Tatarescu miniszterelnök kérésére és a legnyomtatékosabb felhívására különböző, olyan értelmű ígéretek birtokában, hogy nyugodtan dolgozhatom és semilyen irányban nem fogja rosszakarattal és irigységgel, vagy féltékenységgel munkásságomat meggátolni — megmaradtam ebben a fontos pozícióban.

Előterjesztés a hadsereg súlyos helyzetéről

A miniszterelnök felszólított, hogy munkatervemet ismerni szeretné és ezért mutassam be mindazokat az elgondolásokat és terveket, amelyek révén a hadsereg teljes újjászervezését elképzelem és azokat az intenciókat, amelyek alapján ezt az újjászervező munkásságot el akarom végezni.

Két nap múlva elkészültem ezzel a komoly tanulmányt igénylő munkával — amely különben már természetesen régebből foglalkoztatott.

Ebben a tanulmányban, illetve előterjesztésben részletesen feltártam, hogy milyen kétségbeesítően rossz és kilátástalan helyzetben van a hadseregünk és mik azok a sürgős és halaszthatatlan teendők, amelyeket még most végre lehet és végre is kell hajtani.

Ennek az expoéznak nagybörműű előszavában nyomban leszögeztem mindent és feltártam részletesen az összes körülményeket.

„KATONAI VÉGRENDELETEM”

A tanulmány előszava és bevezetője pedig elként hangzott:

„Ez a munka, amelyet most benyújtok, „katonai végrendeletnek” tekintendő. Ez a jelentés nagyon titkos és a legbizalmasabb jellegű” és mellette magukra a tervezett reformokra és teendőkre áttérnek.

Hivatalos közlések

Bucurestiből jelentik: A nemzetnevelésiügyi miniszter a középiskolai oktatás vezetőjévé Bratu I. helyébe Bandea Vasile, a magán és felekezeti oktatás legfőbb vezetőjévé Calcană Augustin helyébe Costa Ion kolozsvári egyetemi tanárt, míg a legfőbb iskolaigazgatósági szervezetek vezetőjévé Soimescu Ștefan helyébe Florescu Grigore bucarestii egyetemi tanárt nevezte ki. A közoktatásügyi miniszter kabinetfőnökeivé Georgetti Nicolae és Braileanu Tudor nevezte ki. Braileanu Tudor kabinetfőnöki állása csak tiszteletbeli és nem díjazott.

MINDEN HÁBORUS ÁLDOZAT — ILYEN KÖRÜLMÉNYEK KÖZÖTT — HIÁBAVALÓ LESZ

Ezért nyíltan és leplezetlenül megmondom, hogy minden háborus áldozat, amely esetleg megkövetelődné, a haza, a hadsereg és az állam részéről, vagy annak számára teljességgel hiába-
való lesz.

A polgárságot katonai szolgálatra hívják be és azok, mikor eleget tesznek ennek az állampolgári kötelességüknek, nem tudják és nem tudhatják, hogy ez a hiába-
való időpocsékolás minden pozitív eredmény nélkül, a katonaságnál és a táborokban eltöltött idő semmi racionális és hasznos előnyt nem eredményez: nem egyéb, mint teljesen felesleges pénz-, energia-, idő- és jószágok fecsérlése.

Az ország határait, hazánkat a jelen körülmények között ez a katonai szolgálatot lelkismerettel ellátó katonaság képtelen megvédeni, mert rosszul van felszerelve, szervezetszerűsége s felkészültsége elégtelen. Bizonyos és meg vagyok győződve róla, hogy ha arra kerülne a sor, ez a hadsereg ennek az országnak polgárságából és lakosságából alakult katonaságot adandó esetekben a határok megvédésére minden áldozatot meghozza — azonban mind ennek dacára egy ilyen harc a határainkért a népek történetében egyik legborzastöbb és legszegényteljesebb vereséget hozza.

E katonai összeomlás után következett volna a teljes társadalmi és politikai összeomlás, amely azonosítaná, hogy Nagyrománia elvesztésére vezetett volna, még az 1916 évi régi Románia határait és létét is veszélyeztethette volna.

„TÉNYEK, AMELYEK ELŐL KITERNI NEM LEHET”

Felteszem a kérdést, mi történik tehát, ha ránkrohanak az események, ha megtámadnak bennünket olyan tények, amelyek elől kiterni nem lehet — és ugyanakkor felteszem a kérdést, mit csináltak éveken át azok az emberek, akik vezetésre voltak hivatva...?

Megmondom: veszekedtek egymással, intrikáltak egymás ellen, terveket forgattak agyukban, hogy azután ezeket a terveket újból a fejük tetejére állítsák, egymást vádolták hozzá nem értéssel, rosszakarattal, egyéni szempontokat néztek könnyelműen, nemtörődömséggel, lelkiismeretlenül.

Hasonló itt a helyzet ahhoz, ami a könnyelmű és nemtörődöm, ami a pusztulásra ítélt Románia történet és az összeomlásnak nem lehetett gátat vetni, vagy ami Bizánc pompázó és minden komolyságot nélkülöző légkörében uralkodott, amikor az ellenség már a kapu előtt állt. Teljességgel az a helyzet, ami a lengyel tragédiák meg-megismétlődő korszakaiban megmutatkozott és ami a szörnyű következményeket maga után hozta...

„Ezzel a rendszerrel végérvényesen szakítani kell”

Ha azt akarjuk, hogy hazánkat meg tudjuk védeni, ezzel a rendszerrel szakítani kell teljességgel és végérvényesen; ha a vég tragédiájának bekövetkezése elől menekülni akarunk, olyan újjászervezést kell végrehajtanunk, amelyhez távolról sem kell annyit pénz, mint eddig, — sőt nem is a pénz a leglényegesebb faktor, hanem a lelkiismeretes és odaadó komolyság.

Ha ez a rendszer fennmarad, teljesen mindegy, hogy mit csinálunk, hiába-
való bármi is...

A pénzpecsételést mindent legyűrő és okatlan egyeduralma helyett nyílt és őszinte vezetők-re, akaratőre, rendszeres újjászervezésre és újászületésre, a folytonosság kiépítésére van szükség minden területen és minden vonalon.

Becsületes munkát!

1. Az igaz, őszinte és becsületes munkának kell az olyannyiszor hitelvesztett eddigi ténykedések és tevékenységek helyébe kerülni. 2) Az újászületés folyamatában lelkiismeretes módon meg kell vizsgálni, hova jutottunk és mik az okok, melyek idáig vezettek. 3. Minden személyi, vagy magánérdeket nemcsak háttérbe kell szorítani a köz érdeke előtt, hanem minden személyi érzést, szempontot, ambíciót és megmozdulást el kell tüntetni a nagy-

kollektív nemzeti közcélok szolgálatában.

Valamilyen újászületés és újászerveződés csak kizárólag ezen elvek alapján jöhet létre.

Ezek azok a főokok, nagy vonalakban, amelyek eddig vezettek bennünket, amelyek idáig juttatták helyzetünket s most meg kell vizsgálni a legapróbb részletekben, hogy tulajdonképpen mik is a teendők, mik a legsürgősebb teendőik...

HIREK

MEGJELENIK:

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Belföldön házhoz való kézbesítéssel együtt magánosoknak havonta nyolcvan lei, negyedévre 230 lei, félévre 450 lei, egész évre 900 lei. Nyugdíjasoknak házhoz való kézbesítéssel együtt havonta hetven lei, negyedévre 200 lei, félévre 400 lei, egész évre 800 lei. Magyarországon havonta 4 pengő, negyedévre 12 pengő, félévre 22 pengő és egész évre 40 pengő.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

TELEFON:

23—10 és este 10 óra után: 23—15.

Gazdag vagyok!

Az életem forró fényességbe szédült. (odaállítottak tán valami tűzhöz?) hétköznapijaimra százszerű sugárral jóságok drága reflektora tüköröz.

Otthonom csupa árnyas, szelíd pompa, Nem látta még senki királyi lakom, tudjátok-e, szent remetességben kedvesem lelkének kertjében lakom.

Asszonyok! perencékat száz ruhát is váltok, úgy szórom magamról, mint a szél a pernyét s réám veszem holdog kacérsággal szerelmes párom gyöngéje selymét.

Ékszerül rám rakom igazgyöngyszem-és mód, piros ványból rubin is van közte, időt álló órány veretbe erős hittel szerelmünk ötvözte.

Holnap talán kenyerem se lesz és homlokomon száz gond verejtéke ragyog, asszonyok! ti cifra, kényes dámap, nálatok mégis gazdagabb vagyok!

LIDITH JÚLIA.

ITT AZ ŐSZ

A naptárkészítő jelenti:

Szeptember 21-ről 22-re virradó éjszaka következők az őszi népéjelenlőség.

Ez a csillagászati kifejezés rendes hétköznapi nyelvre fordítva azt jelenti, hogy a nappaloknak június 21-én megindult fokozatos rövidülése most már odáig jutott, hogy a nappal és az éjjel egy napon egyforma időtartamú. Holnapról kezdve a nappalok tovább rövidülnek és az éjjelek tovább hosszabbodnak egészen karácsony előttig.

A szeptemberi napéjelenlőség az ősz beköszönését jelenti. Itt az esztendő harmadik évszaka. Tavaszunk a háromszoros hosszúságra nyúlt tél után nem volt rendes, a nyár elsikkadt. Vajjon milyen lesz az ősz? Szép és hosszantartó lesz-e kárpotlány? Vagy pedig eltanulta a rendellenességet két elődjétől és korán hozza nyakunkra a zimankót, a deret, fagyot, a hideget?

Annyi már bizonyos, hogy a mezőgazdasági termeléssel járó kedves örömök nem igen következnek majd be. Szüret nem lesz, mert már évek óta nem termelt olyan csekély szőlő, mint ez idén. Sok disznótör se lesz, mert kevés a hízó, mivel nincsen elegendő kukorica, sem egyéb takarmány. Még krumplit sem szedhetünk ki annyit a meggyötört földből, amennyire szükség volna. És ha bekövetkezik a hűvös idő, meleget sem varázsolhatunk szobánkba, mert nincsen tűzifa, ami pedig van, olyan mérhetetlenül drága, hogy azt nem lehet megvásárolni. És ha már az ősz ilyen búsnak, vigasztalannak érkezik, mit várhatunk majd az utána következő téltől? Erre nem is jó gondolni.

Ősz az idő. De ősz lesz az ember is. Ősz lesz az én, ősz lesz te, ősz lesz ő. Ősz lesz mindenki a gondtól, a sok bajtól, a töprengéstől, ha arra gondol, hogy milyen sok veszélyeséget hoz az ősz és hogy az utána ránkzuhanó tél még tetézni fogja azt.

Andorás.

— **ŐFELSÉGE ELFOGADTA A ROMÁN TENGERSZERZETI LIGA TISZTELETBELI ELNÖKSÉGÉT.** Bucarestből jelentik: Őfelsége Mihai király 1364. számú legmagasabb rendelkezésével elfogadta a Román Tengerészeti Liga tiszteltbeli elnökségét. Ez a liga most fokozottabb mértékben fog a katonai és kereskedelmi teengerészet kérdéseivel foglalkozni.

— **Négyhavi fogház katonai kötelezettség alóli kibúváért.** Bucarestből jelentik: Clarsfeld Marcel fővárosi lakost négy havi fogházra ítélték, mert nem tett eleget katonai kötelezettségének. (Rador.)

— **Százezer lei értékű cipőt loptak egy buzáui üzletből.** Buzából jelentik: Nagyobb szabású betérés történt az elmúlt éjszaka a város központjában levő Carmen cipőkereskedésben, amely a nagyváradi cipőgyár lerakata. A betörők először a padlásra hatoltak be, majd innen kibontva az üzlet menyezését, jutottak a helyiségbe. Az eddigi megállapítások szerint mintegy százezer lei értékű cipőárú vittek magukkal. Azt hiszik, hogy a vakmerő cselekedetet idegen varosbéli tettesek hajtották végre.

— **Folytatják a török-román gazdasági tárgyalásokat.** Konstantinápolyból jelentik: Az a román gazdasági bizottság, amely négy heti ankarai tárgyalás után Konstantinápolyba érkezett, hogy innen Constantaba utazzék, ismét felvette a tárgyalásokat a török kormányval. Ez alkalommal azonban már az új román kormánytól kapott utasítások alapján folynak a megbeszélések. Valószínűnek tartják, hogy a tárgyalások eredményre vezetnek.

— **Zsirt rejtegetnek a szófiai kereskedők.** Szófiából jelentik: Az utóbbi napokban a bulgár fővárosban nagy hiány mutatkozott zsirban. A hatóságok szigorú vizsgálatot indítottak és négy nap alatt rendkívül jelentős mennyiségű zsirt fedeztek fel, amelyet a kereskedők elrejtettek. Csak két üzletben 17 ezer kilogramm zsirt találtak. Az árú rejtegető kereskedőket letartóztatták.

A nyugdíjasok helyzetük javítását kérték

A Bánsági Egyetemes Nyugdíjgyesület közli a nyugdíjasokkal, hogy szeptember 17-én Antonescu tábornok-miniszterével, államvezető fogadta az országos nyugdíjszervezetek vezetőségét, amelynek képviselőiben megjelentek: Minescu Constantin a postások, Niculescu Miron a vasutasok és Manea Ion a polgári nyugdíjasok nevében. Kifejtették a nyugdíjasok egyre súlyosbodó anyagi helyzetét és kérték az államvezetőt, hogy javítsa a nyugdíjasok jelenlegi nehéz helyzetét, mert sokszor a legelmiribb megélhetési lehetőségük nincsen biztosítva. Antonescu miniszterelnök meghallgatta a küldöttség előterjesztését és ígéretet tett, hogy amint az állami költségvetést összehangba hozza a megváltozott viszonyokkal, a nyugdíjasok helyzetén is javítani fog.

— **Szélhámósok az ilfovi törvényszék előtt.** Bucarestből jelentik: Az ilfovi törvényszék vádtanácsa csütörtökön újabb harminc napra megerősítette annak a szélhámós társaságnak letartóztatását, amelynek vezetője Stein Emanuel dr. volt. A letartóztatottak között két volt rendőrtiszt is szerepel. A társaság tagjai — mint ismeretes — felkutatották azokat a személyeket, akik aranyat akartak eladni, majd ezeket egyik bűntársuk lakására vitték, az illetőt pedig mind evőt mutatták be. Amikor az arany tulajdonosa a nemesfémeket előszedte, megjelent a két komiszár és az egész társaságot „letartóztatta”. Természetesen végül is a rendőrtisztek hajlandóknak mutatkoztak az arany tulajdonosát szabadon engedni, ha a fémeket otthagyták. Valamennyi áldozat készséggel tett eleget ennek a felszólításnak. Még ma sem ismerik pontosan az áldozatok számát, mert sokan nem mernek a szélhámósok ellen jelentést tenni. (Rador.)

— **A városi villanytelep júniusi működése.** A városi villanytelep az év júniusában 1,846.677 kilowattóra villanyáramot termelt, körülbelül 200.000 kilowattal kevesebbet, mint a múlt esztendő ugyanazon hónapjában. A termelt villanyáramból felhasználták háztartásokban 179.166, közvilágításra 52.761, ipari motorker hajtására 611.012, a nagyfogyasztók — kávéházak, éttermek, vendéglők, intézetek — igénybevételére 336.030 és a villamos vasút üzemeltetésére kellett 166.240 kilowatt. A villanyáram termelésénél 1.116.210 kiló szénét használtak fel. A villanytelepnek júniusban 855 tisztviselője és alkalmazottja volt. Ezek közül a hónap folyamán 34 volt beteg és 335 munkanapot mulasztott. A tisztviselők és alkalmazottak júniusban 24 ezer 62 munkanapon át dolgoztak.

— **Orvosi hír.** Dr. Kemény nőorvos szülész visszaérkezett, ismét rendel Str. 3. August 9. Telefon: 21—31. Rövidhullám-kezelések.

— **Temesvári gyomra.** A temesvári vágóhídon a lakosság számára való fogyasztásra levágtak az év augusztusában 4 bikát, 17 ökröt, 318 tehenet, 52 két éven alóli szarvasmarhát, 1013 juhot, 101 bárányt, 281 süldőt, 3550 hizott disznót, 1 malacot és 17 lovat. Temesvár lakosságának gyomra augusztusban összesen 5354 állatot fogyasztott el. Ezenkívül vágtak augusztusban a temesvári vágóhídon elszállításra 703 hizott disznót.

A nevelőiskola

valóban neveljen: adjon erkölcsi indítékot, mértéket és távlatot, mert enélkül az ismeretlel roskadásig megrakott ember is neveletlen marad.

Ez szól a tényismeret halmozás, a „hasznos” ismeretek felé.

Hiába rakódik meg ilyenekkel az ember, ha nincs erkölcsi mértéke, egész életberendezkedésében kisebbnek fog bizonyulni elődeinél, akik esetleg viskókban laktak, de még domokot tudtak építeni.

Ami pedig a munkáltató-tanítási lélektani követelményeit illeti, csak azt vegyük át belőlük, ami valóban jó van bennük: azt az igazságot, hogy az intellektuális kapcsolatknál sokkal erősebb, mondjuk sokkal testvéribb szálaknak kell tanár és tanítványt egybefűzniük. A tanár ne legyen többé-kevésbé lelkesen magyarázó idegenvezető: a magyarázatnak, a tanításnak együtt kell járnia a tanuló megismerésével. De a pszichológiai kizsárgálás helyett inkább ragadjuk ki a tanuló gátásaiból, emberi adottságaiból. Ezeket csak azért kell megismernünk, hogy úrrá legyünk fölöttük.

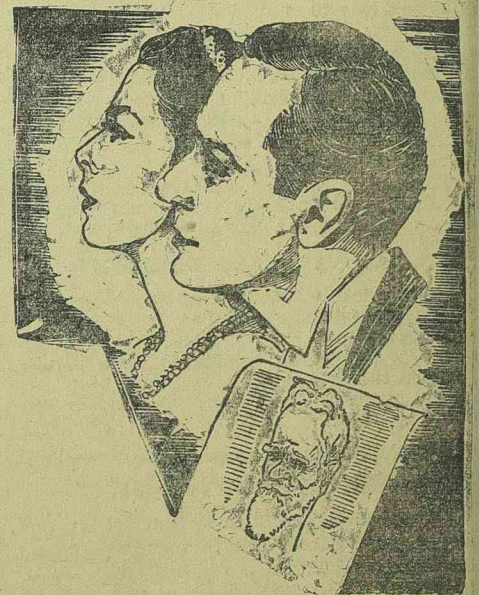
Az igazi nevelői lehalás értelme mindig a fölemelés. De magunkhoz emelni a tanuló sem módszertani fogásokkal nem fogjuk, sem a tudomány megosillogtatásával: itt egyéni életünk, személyes erkölcsi hitünk a fontos. Ez az erkölcsi ércfedezet az egyetlen értékes személyi motívum a tanár és tanítvány emberi kapcsolatában. A módszer csiszoltsága csak technikai feltétele a lélekiáradásnak, de magát a lelket, az inspiráló erőt nem pótolhatja. De nem elég tudósnak, sőt nem elég humanistának sem lenni, hiszen a humanizmus azért nem tudta átfórnálni a világot, mert csak nagy interpretációkat szült, de nem nagy megvalósítókat. Ezért valljuk meggyőződéssel, hogy az iskola nevelő munkájának hatásossága nem az ismeretek mennyiségén és a módszer csiszoltságán múlik, hanem azon, hogy a nevelők maguk gyakorlatilag is vállalják-e a keresztény világnézet erkölcsi inspirációját. És ebben benne rejlik a gyakran felvetett kérdésre is (jellem, vány tudás) — a felelet: az ismeret, a tudás nem tényértékében fontos és hasznos, hanem csak annyiban, hogy az igazi jellem, az igazi egyéniség átfórnáló erején át megkapta-e a világnézeti lökőerőt. Vajtai István

(—) Halálozások. Az anyakönyvi hivatalban a következő halálozásokat jelentették be: Perczel Emília háztartásbeli ötvenhat éves, Arsenovits Sándor kereskedő hetvenhét éves és Udila Petru földműves ötvenhét éves.

A SCALA

mindig az élen!

Ma mutatja be az év legszenzációsabb filmjét, BERNHARD SHAW, a világhírű angol író szenzációs regényét

Pygmalion

Leslie Howard és Wendy Hiller a főszerepekben.

1940. szeptember 22.

Márton Aron erdélyi püspök írja

Az iskola és család együttműködéséről

A nevelés mind az iskolában, mind az iskolán kívüli népművelés keretében csak akkor eredményes, ha támogatja a család is. Ha iskola és család, népművelő és szülő együtt működnek, karöltve fogják és vezetik a fejlődő lelket. A szülők közömbössége, vagy megnevelése miatt elég sokszor kárba veszt az iskola minden fáradsága. Ma különösen hajlamosak, hogy a nevelést teljesen az iskolára hagyják, sőt arra is, hogy az iskola munkáját lebecsüljék és gáncsolják. A családot tehát a nevelés nagy célja miatt sem szabad figyelmünkől kiejtenünk.

A család és iskola szorosabb kapcsolatának megteremtését azonban nálunk igen figyelemreméltó más szempontok is sürgetik. Ki kell tárnunk iskoláink ajtóit a szülői értekezletek rendszeresítésével a szülők előtt is, hogy az ott folyó munkát közelről lássák, a gyermekükre fordított gondot személyesen tapasztalják. És ki kell tárnunk az iskolán kívüli népművelés vállalásával általában a felnőttek előtt, hogy a velük való törődés, a sorsukban való özöztetés és hasznos kifejezésével a nevelőmunka értékelésére megtanítsuk. És szülőt és felnőttet az iskola hatása alá kell vonnunk azért, hogy minél több legyenek, akik műveltségük értékeit s nevelésük eredményeit az iskoláink körén kívülmaradt tömegekhez is elviszik.

Gyermekünk nyolcvan százaléka nem jár hittallás iskolába, erről a százalékról pedig nem mondhatunk le. S ezt a feladatot is csak az iskolán kívüli tervszerűen folyó népművelés és a családi körben az öntudatos, megnevelt szülő láthatja el.

Iskoláink szélesre kell tárnunk, és nevelőinknek, bármilyen címen és bárhol működjenek, az erdélyi iskola sajátos hivatásával tisztába kell jönniük: minden egyes iskolának és minden egyes nevelőnek az előírásokkal meghatározott munkakörön túl a lehető legnagyobb sugarú területet kell átfognia, hogy megtegye azt a kötelességet, amelyet helyzetünk és az idők parancsolnak.

— A belga kőszénipar fokozza termelő munkáját. Brüsszelből jelentik: A belga kőszénipar-újult teljes üzemmel felvette a munkát. A belgiumi háborús hadműveletek előtti időszak termelésének 80 százaléka megkezdődött. Az 1940 év elején dolgozott 124 ezer munkáslétszám mintegy 90 százaléka ismét munkába állott. A kőszén kitermelés hozzávetőleges mennyisége 2 millió tonna. (Radór.)

— A L'Oeuvre Párisba költözött. Clermont Ferrandból jelentik: A L'Oeuvre című lap utolsó száma jelent meg szeptember 20-án Clermont Ferrandban. A lap hónaptól kezdve Párisban fog ismét megjelenni. (Radór.)

Aki 14 hajót süllyesztett el

Berlinből jelentik: A Führer a Vaskereszt lovagrendi keresztjével tüntette ki Günther Kuhnke hajóosztást, aki mint egy tengerelutazó parancsnok két alkalommal is rendkívül veszélyes vizeken aknákat rakott le és ennek eredményeként 14 hajó, összesen 76.192 tonna úrtartalommal elsüllyedt. (Radór.)

— Rekvirált lovak és szekerek visszaadása. A királyi helytartósági rekvirálási iroda közli, hogy az elrekvirált lovakat és szekereket fokozatosan visszaadják a tulajdonosoknak. Az érdekeltek a jegyzőség útján kaphják meg az értesítést, hogy lovakat, vagy szekereket mikor és hol vehetik át. Az illetők az értesítés vétele után haladéktalanul jelentkezzenek tulajdonukért.

— Orvosi rendelőelhelyezés. Dr. Klein Endre börgyógyász, rendelőjét áthelyezte I. Bulev. Regele Ferdinand 3. Iparkamara épület. Telefon: 22-83.

— Naponta kétszer lesz postai levélkézbesítés. Temesvártól régente naponta kétszer kézbesítette a posta az érkezett leveleket. A város ipari és kereskedelmi jelentősége ezt szükségessé is tette, de a magánosok szempontjából is tagadhatatlanul előnyös volt a levélkézbesítésnek ez a gyors volta. Az utóbbi időben ennek a rendszernek a fenntartása a beállott személyzet hiánya miatt lehetetlenné vált. Micaula Vasile belvárosi postafőnök, aki az érkezett posta szétosztásának legfőbb intézője, most elhatározta, hogy a leveleket újból kétszer kézbesíteti ki napjában. Ez a rend még szeptember folyamán megvalósul.

— Rendes posta forgalom van Románia és a Magyarországnak átengedett területei között. A temesvári főpostától nyert értesülés szerint Románia és a Magyarországnak átengedett erdélyi területek között semmiféle postaforgalmi korlátozás nincsen. Ezekre a területekre úgy községes, mint pedig ajánlott leveleket felvesznek.

VALKAY KÁROLY tánciskolája

SEPTEMBER 23-AN NYILIK MEG

I. PIATA UNIRII 3. sz. — Beiratkozás naponta 6—9-ig. Minden csütörtökön és vasárnap tánc kotta 7-től 12-ig. VASÁRNAP 22-én MEGNYITÓ KOTTERIA

Hivatalos cáfolat a szovjet és román csapatok állítólagos összetűzéséről

Nincs szó a szovjet határral szomszédos területen lévő román csapatok leszereléséről

Bucurestiből jelentik: Egyes külföldi rádióállomások olyan álhíreket közöltek, mintha a román és szovjet csapatok között összetűzések lettek volna. Ugyancsak olyan tendenciózus híreket is terjesztettek, mintha a Szovjet Moldovában, a vele szomszédos területeken azt kívánta volna, hogy csapatainkat szereljük le. Mind a kéthirt mint teljesen alaptalan kategórikusan és hivatalos formában megcáfoljuk. (Radór.)

(—) Régi temesvári kereskedő halála. Arzenovics Sándor, ismert temesvári kereskedő hetvennyolc éves korában meghalt. Az utóbbi éveket nyugalmában töltötte. Vezetőségi tagja volt a szerb egyház-közösségnek és a különböző szerb kulturális és társadalmi egyesületeknek. Halálát gyászolja özvegye, született Riszics Amália, továbbá két unokahuga, Arzenovics Olga és Arzenovics Melánia nyugalmazott postatisztviselő, valamint nagy rokonság. Temetése ma, szombaton, délután öt órakor lesz a gyárvárosi Hönig uccai szerb temető kápolnájában.

(—) Betegsége miatt öngyilkos lett. Jicu Constantin, hatvan éves vámos a gyárvárosi Goga Octavian út 1 szám alatt lakott családjával. Az idős ember súlyos betegségben szenvedett, ami annyira elkeserítette, hogy öngyilkosságra határozta el magát. Tervét tegnap délután végrehajtotta, amikor rövid időre egyedül maradt a lakásban. Jicu Constantin bement az élszkamrába és a padlásra vezető létra egyik fokára felakasztotta magát. Mire hozzátartozói észrevették, már halott volt és a mentők nem tudtak rajta segíteni. Holttestét a temető halottszázába szállították.

A menekült tanerők fizetése

és a tanintézeti pénzek beszolgáltatása

Bucurestiből jelentik: A nemzetnevelésügyi minisztérium a Magyarországnak átadott megyékből menekült tanterületi tagok tudomására adja, hogy az 1940 augusztus (esetleg 1940. június, július) határalékos fizetések felvétele érdekében sürgősen folyamodjanak a Maros-vidék, gyulafehérvári iskolai felügyelőségekhez. A folyamodás alkalmával kintársék fel a pontos címet, ahová a fizetéseket kiutalják. Ez a személyzet 1940 szeptember hónapra azon iskoláktól kapja majd meg a fizetését, ahová áthelyezik. Az elhelyezési munkálatok már folyamatban vannak.

Bucurestiből jelentik: A nemzetnevelésügyi minisztérium felhívja a Magyarországnak átadott területek megyei felügyelői és középiskolai igazgatói figyelmét, hogy a Maros-vidék, gyulafehérvári iskolai felügyelőséghez azonnal küldjék el azon összegeket, amelyek a hátraleékos fizetések összegét képezik, mert ez az összegre jogosultak, az ottani felügyelőség fizeti ki. A fenti összegekkel együtt a megyei felügyelők és igazgatók egy személyzeti kimutatást is kötelesek küldeni a gyulafehérvári felügyelőséghez és a kimutatásban a felvételre való jogosultságot is fel kell tüntetni.

(—) Születés. Az anyakönyvi hivatalban a következő születést jelentették be: Pachelmann László fodrász Hans Erik nevű fia.

(—) A zsidó ügyvédek helyzetének tisztázása. A temesvári ügyvédi kamara ideiglenes bizottsága tegnap ülést tartott, amelyen különböző adminisztratív ügyeket beszéltek meg. ezenkívül elhatározták, hogy ma délelőtt tíz órakor a kamara ideiglenes bizottsága újból ülésre ül össze. Ezen az ülésen véglegesen döntenek a kifüggesztett listán szereplő és zsidóknak tekintendő ügyvédek ügyében.

(—) Az útlevelek kiadásának megkönnyítése. A királyi helytartóság magánaton történt kezdeményezés alapján felterjesztést intéz a kormányhoz az útlevelek kiadásának megkönnyítése és az útlevelek illetékének csökkentése érdekében. A felterjesztés rámutat arra, hogy gazdasági és egyéb kapcsolatok szükségessé teszik az emberöknek egyik országból a másikba való gyakori utazását, ami azonban az útlevelelgy jelenlegi rendszere és költséges volta mellett szinte lehetetlen.

Atyafi a vonaton

Vonaton utaztam. Egyedül voltam és nem a legjobb lelki állapotban. Meghúzódtam a harmadik osztályú fülké egyik sarkában és könyvet szedtem elő, azt olvastam, hogy gyorsabban teljék az idő, vagy pedig a Maros-menti dombokat nézegettem. A vonatban ezalatt állandóan váltakoztak az emberek, az újak beszélni kezdtek azokkal, akik már régebben a fülkében voltak. Az egyszerűbb emberek gyorsan megbarátkoztak egymással és két-három perccel a megismerkedés után már feltárták egymásnak bajukat, örömeiket, olyan őszintén, ahogyan városi ember csak a legjobb barátjának mondja el a dolgokat. Igaz, hogy ismeretlenek beszéltek egymással, olyanok, akik az életben talán soha többé nem fognak egymással találkozni. Így nyugodtan egymásra bízta titkaikat, hiszen nyit is kezdjen egy ismeretlen ember, aki nemsokára leszáll, egy másik ismeretlennek a titkával.

Velem szemben egyszerű parasztember ül le. Nem feszélyezte őt az, hogy a vonaton van, ő is beszélgetni kezdett a többivel, majd felém nézett. De nekem semmi kedvem nem volt beszélgetni, csökönyösen a könyvet néztem, habár nem érdekelt valami különösen.

Az atyafi megköszönte a torkát, rám nézett, aztán zavar nélkül kérdezte:

— Hová utazik?

— Szébenbe, — válaszoltam kurtán.

— En csak ide, Marosújvárra.

Nem szóltam, csak mutattam, hogy nem érdekel és újból beleámultam a könyvbe. Az atyafi meg nézett rám, mintha megértette volna, hogy valami bánt. Nem szólt többet semmit. Mikor az egyik kis állomásra megérkeztünk, a vonathoz jöttek a falusiak és gyümölcsöt árultak. Az én emberem is az ablakhoz ment, vett négy darab almát, aztán leült velem szemben. Megint másutt járt az eszem. Az atyafi erre két almát nekem nyújt:

— Tessék.

Olyan határozottan mondta, hogy nem lehetett visszautasítani. Letettem a könyvet magam mellé. A atyafi beleharapott az almába. Megköszöntem a gyümölcsöt, aztán beleharaptam én is és beszélgetni kezdtünk. A szokásos dolgokat kérdeztem, hogy miért utazik, hová való. Aztán nekem is el kellett mondanom sok mindent. Az első almából már csak a csutka maradt meg. Kibömbni az ablakon nem lehetett, mert az ablakokat becsukták. Gondoltam, megvárom, hogy mit csinál az atyafi a csutkával. Megette. Erre én is a számba dugtam. És amikor le kellett szállnia, már úgy váltunk el, mint régi ismerősök. (g. b.)

— Közgazdasági körökből értesülünk, hogy Frankl Frigyes mérnök, vezérigazgató, a „Margina-Resita” r. t. igazgatóságának bejelentette lemondását.

— A PROPAGANDAÜGYI ALLAMTITKÁR KÖSZÖNETE Bucurestiből jelentik: Alexandru Constantin, a sajtó és rádió útján köszöni meg kinevezése alkalmából hozzáérkezett szerencse-kívánatokat.

— A fővárosi menekültügyi iroda címe. Bucurestiből jelentik: Az északerdélyi menekült irodáját Bucurestiben a Brezoianu ucca 51 szám alatt rendezték be. Vidéken az egyes prefekturák mellett működnek ezek az intézmények.

— A pénzügyminiszter látogatása a Banca Nationala központjában. Bucurestiből jelentik: George Creteanu pénzügyminiszter, államtitkára Papanache kíséretében ma látogatást tett a Banca Nationalánál, ahol Alec. Otulescu bankormányzó fogadta.

HOTEL SZABÓ

BUDAPEST, IV. EGYETEM-UCCA 7.

Hotel Szabó a belváros központjában fekszik. Szép, tiszta, világos szobák, minden modern kényelemmel. (Központi fűtés, hideg-, meleg folyóvíz, telefon, stb.)
Polgári szálló — polgári árak!

= KÜZGAZDASÁG =

Képes-e Európa ellátni önmagát?

320 millió ember, 120 millió tonna gabonatermés, 160 millió tonna burgonyatermés

Berlinből jelentik: Pietzsch Albert, a német birodalmi gazdasági kamara elnöke, előadást tartott a Német Akadémián Európa újrendezésének gazdasági részéről. Fölvetette azt a kérdést, mennyire tud Európa önmagáról gondoskodni, lakóit nyersanyagokkal ellátni. Megemlítette Funk birodalmi gazdasági miniszter tervszabóját, amely Európát egységes gazdasági területként fogja fel és ebből a föltevésből indul ki nagyszabású elgondolásánál. Az európai földrész legfontosabb feladata a gazdasági erők összeegyeztetése, kiegészítése és teljes együttműködése. Európa területe 4.3 millió négyzetkilométer, lakóinak száma 320 millió. Nagy-Németország az északi és északnyugati államokkal együtt ennek a területnek mintegy felét foglalja el. A lakosság és terület másik fele megoszlik Olaszország, Franciaország, az ibériai félsziget és a Balkán között. Ami az ellátás problémáját illeti, a földrész gabonatermése évente átlag 120 millió tonna, burgonyatermése 160 millió tonna. Véleménye szerint céltudatos, rendszeres munkával, gépek és trágerek felhasználásával, Európa képes maga fedezni saját gabonaszükségletét. Sokkal nehezebb feladat az ipari nyersanyagokkal való önellátás, de Pietzschnek az a felfogása, hogy a legnagyobb erőfeszítéssel ez is elérhető. A legfontosabb teendők szerinte: a mezőgazdasági bevétel területek tervszerű beosztása, a termelés mennyiségének fokozása, nyersanyag- és pótnyaggyarak berendezése, a külkereskedelem fejlesztése és gyarmatok megnyitása.

RUHÁZATI ANYAGOK

Nemzetközi értekezleteken, tudományos körökben és az irodalomban gyakran esik szó arról, hogy ha Európa élelmezni tudná magát, a szövetanyagokkal való ellátás terén tengerentúli országokra szorul. Az új Európa előkészítői ebben

az irányban is kiszélesítették vizsgálataikat. Megállapításuk szerint az európai földrész mérlege szövetanyagokban sem oly kedvezőtlen, mint Angliában és Amerikában feltűnőnek akarják. Mindenekeiűtt Európában magas fokon áll a textilipar, de a szövetanyagok előállítására is sokoldalúak a lehetőségek. A mai Nagy-Németország és Olaszország vezetnek fonátermelésben. Németország nemcsak Európának, hanem a világnak legnagyobb celluloztermelője. 1937-ben Európa kontinentális államai 170.000 tonna mügyapotot — a világ termelésének 60 százalékát — állították elő. A műselyemtermelés is 170.000 tonna, vagyis a világtermelésnek egyharmada volt. A közben eltelt esztendő alatt ezek az iparágak még fejlődtek és az eltolódás az európai gazdaság javára történt.

Európa keleti és északkeleti országai, Szovjet-Oroszország a Balti-államokkal, Finnország és az egykori Lengyelország területe nagy kender- és lenfölségekkel rendelkezik és szinte mérhetetlen cellulozkészleteket szállíthat a mügyapot- és műselyemiparnak. A len és kender világtermelésében Európa szárazföldi része 80 százalékkal vezet. Belgiumot is hozzászámítva, a felsorolt országokhoz, két és félmillió hektáron terem len és több, mint egymillió hektáron kender. Szovjet-Oroszország azonkívül tekintélyes mennyiségű gyapjút és gyapot szállítására is képes. 1936—37-ben az oroszországi és dél-európai gyapottermés már közel járt az egymillió tonnához, ami a világtermelésnek 15 százaléka. Ami a gyapút illeti, Európában a juhok száma meghaladja a 170 milliót és ez hozzávetőleg a világ juhállományának egynegyede. Igaz, hogy Európa ennél jóval többet fogyaszt, de idővel pótolni lehet a hiányt a mügyapotipar és a kazein-feldolgozás fejlesztésével.

Teruzzi olasz gyarmatügyi miniszter Németországban

von Epp tábornok meghívására Teruzzi olasz gyarmatügyi miniszter legutóbb látogatást tett Németországban és kihallgatáson jelent meg Hitler birodalmi vezérnél. Képünk a müncheni pályaudvar előtt készült, ahol von Epp tábornok fogadta a magas olasz vendéget.

— Gabonaforgalom a fővárosban. Az utóbbi napokban 30 vagon búza érkezett a fővárosba, amelyet minőség szerint 6.50—8.50 leiert adtak el. Keveset tengeri jött, amelyet 5—5.35 leies áron adtak el. A pentek tözsdén mindössze 5 vagon búzát költöttek.

— A hivatalos devizaárfolyamok. A Román Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai a következők: (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti): 107 százalék felárral: angol font 851.80—877.37, dollár 211.65—217.97, svájci frank 48.13—49.58, palesztinai font 852.84—878.40, egyiptomi font 873.54—899.78. Devizák 38 százalékos felárral: angol font 367.87—584.91, svájci frank 32.15—32.78, francia frank 3.24—3.31, márká 49—50, olasz líra 7.17, (felár nélkül) pengé 26.50—27 (felár nélkül), cseh korona 4.68—4.77, dinár 2.89—3.05 (felár nélkül), török líra 82.92—92.

(=) Bányai gabonárák. A bányai gabonapiac az árak a következők: búza 750, tengeri 640, zab 500, takarmányárpa 530, sórárpa 610 lei százkilónként. A kamillatea kilója 80 és a fodormenta kilója 85 lei.

(=) Piaci árak. A temesvári pénteki hetipiacon a következő árak voltak: paradicsom kilója 9—12 lei, kalarabé darabja 1—4 lei, vörös cékla kilója 4—5 lei, zöld paprika két-három darab 1 leu, zöldbab kilója 10—12 lei, sárgarépa kilója 4—5 lei, burgonya kilója 5—6 lei, burgonya százkilónként vásárolva 400—420 lei, káposzta fejenként 2—4 lei, kelkáposzta fejenként 2—3 lei, tök darabja 4—7 lei, spenót kilója 8—12 lei, hagyma kilója 4—5 lei, karfiol darabja 6—12 lei, paszternák csomója 2 lei, levesbe való zöldség csomója 2—3 lei, zöld kukorica csövenként 1—2 lei, tojás darabja 2.20—2.40, juhtúró kilónként 56—60 lei, tejfel literje 60—70 lei, vaj kilója 130—140 lei, alma kilója 10—20 lei, körte kilója 12—25 lei, szilva kilója 12—16 lei, dió kilója 24—30 lei, szőlő kilója 10—16 lei.

(=) Fakereskedők figyelmébe. A Kereskedők Egyesülete felhívja összes fakereskedői tagjait, hogy azon álláspénzről szóló nyugtákat, amelyeket vagonjaik vasárnapi ki nem rakodása miatt fizettek, haideáig tartóan tegyék le a megfelelő fuvarlevéllel együtt a titkárságnál.

Az adóamnesztia kedvezményeinek igénybevétele

Szeptember 30-g a kereskedők nyilatkozatot kötelesek beadni

A Kereskedők Egyesülete, abból a célból, hogy tagjainak számára lehetővé tegye az adóamnesztia kedvezményeinek igénybevételét, nyilatkozati szövegeket szerkesztett, amelyeket az egyesületi tagok a hivatalos órák alatt, — hétköznap délelőtt 8—1 óráig, — az egyesület Bui, Regele Ferdinand 2. sz. I. emelet alatti helyiségében átvehetnek. A nyilatkozatot szeptember 30-ig kell egyenesen a pénzügyigazgatóságnál benyújtani. Mindazok, akik az előző amnesztiórvény alapján egy évi állami adójuk felet már befizették, szintén nyújtásuk be nyilatkozatukat, mert anélkül, hogy bármilyen újabb összeget kellene fizetniük, az

ez év április elsejétől visszamenőleges időre az összes bányai, repülőbányai, közvetett- és közvetlen adók ellenőrzése és esetleg kiderülő hiányai alól végleg mentesülnek.

Azok, akik a múlt évi amnesztiórvényt nem vették igénybe, amennyiben adójuk a hetedik patenta fixát — évi 50.000 lei adóalapot — nem haladta meg, semmilyen összeget nem kötelesek a kincstárnak befizetni, hanem egyszerű nyilatkozatuk benyújtása által, mentesülnek az 1940 április 1-e előtti időre bármely pénzügyi vizsgálat, vagy eddig meg nem állapított követelés alól.

A VIII. és X. patenta fixába tartozó cégek, a mennyiben az előző amnesztiórvényt nem vették igénybe és nem fizették le adójuk állami részének ötven százalékát,

ennek az állami résznek 10 százalékát kell befizetniük, hogy az április 1-e előtti időre, minden illeték, adó,

repülőbányai-vizsgálat és reklamáció alól mentesüljenek, feltéve, ha szeptember 30-ig a pénzügyigazgatóságnál betherjesztik a szóban forgó nyilatkozatukat. A patenta fixa XI.—XIII-ik osztályainál fent megjelölt befizetés az adó állami részének 20 százalékát, a XIII-ik osztályon felüli adófizetőknek 75 százalékát teszi ki, feltéve, hogy nem fizették már be az előző amnesztiórvényben megjelölt 50 százalékot és ha szeptember 30-ig benyújtják nyilatkozataikat.

Emelkedik a bevetendő terület nagysága

Lassan halad az őszi szántás. 350 ezer vagon az idei tengeri termés

A mezőgazdasági minisztérium gazdasági igazgatósága elkészítette az 1940—1941 év mezőgazdasági vetéstervét. A bizával bevetendő területek nagysága 2.300.000 hektárra emelkedik az idei 1 millió 800.000 hektárról, rozs 800.000 hektár idei vetéssel szemben 120.000 hektár, őszi árpa 60.000 hektár lesz az idei 48 ezer hektárral szemben. Csökkent az őszi repce vetése, amely mindössze 5000 hektáron megy végbe. A tavaszi vetésértén még módosítások várhatók. Emelni fogják a növényfajokkal és egyéb elajánlásokkal, valamint a textilnövényekkel való bevetéseket. Nagy nehézséget okoz, hogy az őszi szántás lassan halad előre és eddig a megmunkálandó területeknek csak 25 százalékát szántották fel.

Az előzetes becslések szerint a tengeritermés 350 ezer vagon lesz, amely mennyiség a belső szükségletet bőven fogja fedezni.

— A háború pénzellátása Angliában. Augusztus hónap utolsó hetében az angol kormány 20 millió fontsterlinges bankári hitelt vett igénybe az Angol Banktól, míg szeptemberben újabb kölcsön vált szükségessé úgy, hogy rövid idő alatt az angol kincstári rövidlejáratú hitele 70 millió fontra emelkedett. Az elmúlt hónapban a költségvetési deficit 248 millió volt. Az új államkölcsön kihozsátása nehézségekbe ütközik, mert a londoni tözsdén állandóan nagy az állampapírajánlat.

Emelkedett a gépkocsi-benzin ára

Hivatalosan megállapítják a petróleumtermékek árát

A nemzetgazdasági miniszter 83.386 számú rendelete megállapítja a petróleumtermékek új hivatalos árát. Az árak úgy állapították meg, hogy a fennemlők alepáraihoz a díjakat és tartálybért adják, valamint a 10 százalékos ártöbbletet a nagykerekeknél számolják. Így a nagybani eladási ár a fennemlőkben a következő:

	autó-benzin	nehéz benzin	ipari petr.	világító petr.
Temesmegye	19.55	8.10	6.66	4.15
Aradmegye	19.45	8	6.63	4.49
Alsófehérmegye	19	7.55	6.27	4.12
Hunyadmegye	19.15	7.70	6.37	4.23

SPORTSEMÉNYEK

Holnap délelőtt tizenegy órakor a Rapid a CAMT együttesével,

délután négy órakor pedig a Chinezul a resicai munkáscsapatral játszik nemzeti bajnoki mérkőzést

A holnapi, vasárnapi sportműsoron két érdekességnek ígérkező B-liga bajnoki mérkőzés szerepel. Délelőtt tizenegy órakor a Rapid-pályán az újoncsült B-ligás Rapid játszik a CAMT csapatával. A Rapidban ezúttal már szerepel Feisthannel és Haas is, de a CAMT is megerősített csapattal indul az erős harcot ígérő küzdelemben. A másik B-liga bajnoki mérkőzés délután négy órakor a Banatul-pályán lesz, ahol a Chinezul küzd az SSMR ellen. A resicai csapat kitűnő formában van és ezért a Chinezul két új tehetséges játékoskal megerősítve veszi fel a harcot. A lila-kék együttesben új hátvéd és új szélső fedezet mutatkozik majd be, akiknek játékához nagy reményeket fűznek a lila-kék csapat hívei. A Banatul pályán előmérkőzés keretében negyedhárom órai kezdettel a CAMT és a Chinezul if-

júsági csapatai mérkőznek bajnoki pontokért. Ezenkívül még néhány atlétikai verseny is szórakoztatja az előreláthatóan nagy számban megjelenő közönséget.

Foto-Sport-Optic

Fotólaboratórium
„Agfa”, „Kodak” és „Voigt-länder” gépek és filmek.
A. M. Mülley
Timisoara I.,
Strada Solderer 11.
Fiókiizlet: Bul. Berthelot 10.

A válogatott csapatok végleges összeállítása

A válogató bizottság összeállította a Jugoszlávia ellen szereplő román csapatot. A végleges összeállítások a következők:

A. válogatott: Dávid—Slivat, Lengheriu—Vin-

tila, Rashiariu, Lupas—Bindea, Ploesteanu, Ghica Porescu, Băgdan, Coracu.
B. válogatott: Radulescu—Duce, Negrescu—Siclovian, Anghelache, Brandapura—Ene, Mihailescu, Bonatiu, Gavrilescu, Iordache.

TRÓNUSDONTÓ BALETTCIPIŐ

A Déli Hírlap eredeti regénye.
Írta: KUN-BÁN ANDRIS

Tizenegy órakor Wallerstein herceg miniszterelnök, aki az eseményekről értesült, megjelent az egyetemen és az előcsarnokban nagy beszédet intézett a hallgatókhoz.

— Fiúk, — mondotta többek között — tisztelnék az egyetemi polgárok szabadságát és semmiképpen nem akarom akadályozni rokonzenyéit és ellenszenyűk kifejezését. Azonban figyelmeztetem az ifjúvárosra, hogy egyik diákszervezet sem tüntethet a másik ellen. A diákok különben tanulni jöttek az egyetemre és nem azért, hogy tüntessenek.

A diákok a miniszterelnököt megéljenzették. Thirsch rektor beszélt azután és felszólította a diákságot, hogy az egyetemen tisztelje a rendet és a szabadságot és ha vannak olyan diákok, akik jelenleg nem kedve a tanulásra, engedjék tanulni azokat a diákokat, akik azt vallják, hogy Münchenben csak egyetlen kötelességük van és pedig a tanulás.

A diákok a rektort is megéljenzették. Mikor a miniszterelnök és a rektor abban a hitben távoztak, hogy a tüntetést sikerült elintézni, a diákok még nagyobb lármában üvöltöttek, mintha kárpótolni akarnák magukat azokért a percekért, amelyeket a miniszterelnök és a rektor köztük töltöttek.

Verekedésre került a sor, amelynek során az Alemannia tagjai közül sokkal többen sebesültek meg, mint a múltkor. Alig győztem sebeiket bekötöztetni.

Közben fűszégesen elbeszéltek nekem az egyetemen történeteket.

Csodálkozva kérdeztem:

— Miért éljenzették meg a miniszterelnököt és a rektort, ha utána mégis tüntettek?

— Megvan ennek az oka. Ha nem éljenzettünk volna, akkor mindkettő még további hosszú beszédeket monogott volna és várnunk kellett volna a lezámolásra.

Több diák bevallotta, hogy csak azért vett részt a verekezésben és igyekezett ott megsebesülni, hogy aztán abban a kegyben részesüljön, hogy ennyire beakadályozom sérüléseit. Nem tagadták, hogy boldogság fogja el őket, ha újaim kötés közben hemlőkukhoz, vagy arcukhoz érnek.

Először szívesen és örömmel végeztem ezt az ápolónői munkát, mert mulattatott.

Most azonban már unom.

Felfogadok egy betegápolónőt, akinek állandóan készenlétben kell lennie a palotában.

Ha a legközelebbi tüntetés után ismét jelentkeznék sebesült alemannisták első segélynyújtására, úgy azt az ápolónő által adatom majd nekik.

Mit köztözzem be az alemannistákat, ha az egyre megismétlődő tüntetéseikben diáktársaiknak nem tudják olyan döntően elverni, hogy örökre elmenjen a kedvük a tüntetéstől?

95.

München, 1948. február 9.

Ma kora reggel híre járt, hogy az egyetem körül ismét készül valami.

Az Alemannia már tegnap este elhatározta, hogy ma délelőtt teljes számban testületileg vonul fel az egyetemre.

Az előadások már folytak, amikor az Alemannia az egyetem előtti térre megérkezett. Az ucca felől teremben az előadásokat hallgató diákok látták a felvonulást és nem törődtek tanáraik csúfításával, hanem kirohantak a folyosókra, ahol éktelen láрма keletkezett. A zajra aztán a többi teremből és a laboratóriumokból is kitódultak a folyosókra.

Elhangzott a jelszó:
Az alemannokat nem engedjük be az egyetem épületébe!

Az Alemannia ezen közben az egyetem kapuja

LÁTOGASSA MEG

Budapestet

a Duna királynőjét

a gyönyörű fekvésű fürdővárost

Felvilágosítással szolgál:
Budapest Székesfőváros
Idegenforgalmi Hivatala

Budapest, V., Deák Ferenc-u. 2.
Telefon: 181-213, vagy 181-349

Mozi

MOZIK MŰSORA:

Szombat, szeptember 21.

APOLLO: A boldogság országa és A kozákok (francia filmek)
CAPITOL: Antal, a rettenetes (német film)
CORSO: Nyugat és kelet harca (francia film).
SCALA: Pygmalion (angol film)

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJSZAKAI SZOLGÁLTATA:

Szombaton, szeptember 21-én a következő gyógyszertárak tartanak éjszakai szolgálatot:

Belvárosban a Sft. Ioan uccában levő Irgalmasok gyógyszertára.

Gyárvárosban a Dacilor ucca 10 szám alatt levő Kovács dr. gyógyszertár.

Erzsébetvárosban a Ciprian Porumbescu uccában levő Sárgea gyógyszertár.

Józsefvárosban a Bratianu ucca sarkán levő Craciun gyógyszertár.

Mehalában a Corvin gyógyszertár és Újkisodán Panajoth Ernő gyógyszertára állandó éjszakai szolgálatot tartanak.

elé érkezett és az első sorokban levő tagja felfelé haladtak a lépcsőn.

— Utat! — szóltak rá azokra a diákokra, akik a bejárat részében tömörültek.

A felszólításra elhangzott a válasz:

— Az út a pokolba nyitva áll előttetek, de az egyetemre mindaddig nem, amíg Lola színeit hordjátok sapkátokon.

Nagy szócata kezdődött. Mindket tábortban öklök emelkedtek a levegőbe és kölesönösen fenyegetések hangzottak el.

Az egyetem előtt akkor már nemcsak az Alemannia állott, hanem nagyszámú csöcselék is, amely a város minden részéből összerereglett.

A csöcselék, amelyet már többször megvendégelt az amelyet ajándékokkal és kedvezésekkel igyekeztem mindenkor pártomra nyerni. ami időnkint sikerült is, ezúttal az Alemannia ellen fordult.

Az ucca sulancok az egyetemen belül levő diákokkal együtt szidalmazták az Alemanniát, de szidalmaztak engem is, a kormányt és nem a leghízelgőbb kiáltások hangzottak el.

— Le a miniszterekkel, Montez Lola lakájaival!

— Le a verszopó Montez Lolával!

— Le a spanyol asszony rabszolgáival, az alemannistákkal!

Természetesen az Alemannia sem hagyta magát és hasonló hangnemben visszakiáltozott.

Az izgalom már tetőpontra hágott, amikor kocsimon az egyetem elé érkeztem.

Előző estén ugyanis, amikor a nálam megjelent alemannisták elbeszéltek, hogy ma mi készül az egyetemen, elbizakodottan azzal dicsekedtek, hogy leszámolnak ellenfeleikkel és kiverik őket az egyetemről. Olyan negygyőzően beszéltek, hogy elhatároztam, magam is megjelenek az egyetem téren és élvezem diáksáim diadalát.

Arról persze nem tudtam, hogy a terv nem sikerült.

Miközben lassan a térre gördült, a tömeg nem is vette mindjárt észre érkezésemet, mert hallgatták egy kamasznak a szavait, aki az egyetem egyik emeleti ablakából beszélt.

(Folytatjuk.)

Nem létező államok a politikai tréfacsinálásban

Hogyan élt vissza néhány leleményes ember a tömegek földrajzi tudatlanságával

Poldavia, Zembla és Astoria: államok a holdban

Sok politikus megírta már emlékirataiban, hogy a páriszkörnyéki békeszerződések milyen kevés gazdasági, földrajzi tudással készültek. A világot irányító politikusoknak fogalmuk sem volt a földrajzról és így könnyen hittek a különböző delegációk célzatos térképeinek, kimutatásainak és megfontolás nélkül vonták meg az új határvonalakat.

Egészen elképesztő, hogy a nagy nyugati országokban milyen alacsony színvonalra állt a földrajztudás. Művelt rétegek, politikusok, nagy üzletemberek egyáltalában nem ismerték a világ képét, egyes országok létezéséről alig tudtak valamit, a kisebb országokat összecserélték, összekeverték.

Egészen mindennapos tévedés volt például nyugaton Prágát, Bécsot, Bucurestít, Budapestet egymással összekeverni. Hogyne, amikor sokkal különösebb tévedéseket is elkövettek!

Az a kevés ember, aki felismerte Angliában vagy Franciaországban honfitársainak járatlanságát a földrajzban, nem sokat tehetett a közhangulat ellen. Néha cikkeztek ez ellen — kevés hatással — és néha jó tréfákat követtek el a földrajz-analfabéta angolok és franciák ellen.

Egy francia író, Alain Mellett, vagy tíz évvel ezelőtt gyönyörű levélpapírt nyomtatott ezzel a fejléccel:

„Poldavia Barátainak Szövetsége“.

Ezen a levélpapíron sokszáz francia politikust, írókat, közéleti szereplőket kért fel a szövetségbe való belépésre.

Dramai szavakkal esetelte Poldavia népének elnyomottságát, üldözöttségét, nyomorát és arra kérte a címzeteket, segítsenek Poldavia felszabadításának nagy munkájában.

A sokszáz levélre jó néhány tucat válasz érkezett. Politikusok, ügyvédek, írók, bankárok ajánlották fel közreműködésüket a nemes ügy szolgálatára, sokan kész cikketek küldtek közzététel végett, mások szónokoknak jelentkeztek gyűlésekre... de

egy levélíró sem vallotta be, hogy még so-

hasem hallott Poldaviáról.

Poldaviának, amelyet Alain Mellett talált ki, néhány nap alatt így támadt sok barátja.

Egy másik jellemző esetről Sisley Huddleston Amerikai író emlékezett meg. A Népszövetség megalakulásakor aránylag kis teremben ülésezett. Eppen ezért minden delegáció csak öt helyet kapott a terem belső részén, a többi delegátusnak csak oldalt jutott hely, ahol nem lehetett jól hallani és látni. Az olasz delegáció titkára, Daniele Varé mindent elkövetett, hogy további jó helyeket szerezzen az olasz delegációnak, de — szabály az szabály — a népszövetségi titkárság hallani sem akart kivételéről. Signor Varé véletlenül felfedezte, hogy

Venezuela delegátusának helye mellett van egy üres asztal öt hellyel.

A népszövetségi titkárságból észrevétlenül elemelt egy országjelző táblát, erre ráírta „Zembla“ és a táblát elhelyezte a Venezuela melletti asztalon. Öt olasz delegátus, akiknek már csak oldalt jutott volna hely, másnap leült ehhez az asztalhoz és

hivatalosan mint zemblai delegátusok hallgatták az üléseket heteken át.

Első nap még feltűnt néhány delegátusnak a „Zembla“ név, de másnap már senki sem törődött a dologgal,

mindenki szűgyelte megkérdezni, hol is van az a Zembla...

1936-ban Londonban hónapokig működött egy nemlétező ország követsége.

Egy gazdag délamerikai milliós pénzelté ezt a tréfás ötletet, amelyet néhány fiatal, Londonban akkreditált, diplomata talált ki. Kibérelték a West End egy előkelő palotáját, hat hónapra kifizették a bért, a kapura kiszögezték a címeres táblát:

„Astoria követség“

és a nemlétező ország képviselője megkezdte működését.

A követségi irodát „egyelőre“ Madeline Alvarez „titkárnő“ vezette,

mert a kinevezett követ még nem érkezett meg. Pár hét múlva megérkezett két fess „követségi titkár“ és ők is elfoglalták hivatalukat. Estélyeket rendeztek, amelyre előkelő társaságot hívtak meg,

érdemrendeket adományoztak, vizumokat ítélték be útlevelekbe és egyéb hivatalos funkciókat végeztek. A dokumentumok, vizumok

astoriai nyelven íródtak,

amelyet jó pénzért egy nyelvész készített közismert nemzetközi szavakból. Az astoriai nyelv nagyon egyszerű volt, ezen a nyelven kiállított iratokat nagyjából mindenki megértette és a követségi estélyeken a két titkár és Alvarez kisasszony mindenkit elbájolt a könnyen érthető astoriai nyelven. Az egyik ilyen estélyen hivatalosan bejelentették, hogy Elina, Astoria hercegnőjét eljegyezte Alexis, Krovoia trónörököse. A vendégsergely lelkesen ünnepelte a hercegi jegyeseket.

Persze nem tudni, hogy a vendégeknek hány százaléka vett részt Astoria londoni követségének estélyein tudatlanságából, hány százaléka pedig a jó tréfa kedvéért, de az tény, hogy

a követség hat hónapig „működött“ és ez alatt a hosszú idő alatt senki sem leplezte le a nem létező ország diplomatáit.

Végül is Astoria állam létezésének a délamerikai milliósos vetett véget, aki kezdetben remekül mulatott az ötleten, de később — államháztartási gondokkal küzdve — megunt a dolgot és beszüntette a tréfa további finanszírozását...

Rádió

SZOMBAT, SZEPTEMBER 21.

Rádió Románia és Rádió Bucuresti. 13.15: Vasilea Juleanu zenekara. 14: Hírek és kulturális hírek. 14.20: Stefan Savu énekel. 14.45: Rádió kalendárium. 20: Rádió újság, hírek. 20.15: Román egyházi zene hanglémezről. Rádió Románia és Rádió Bucuresti. 21: Rádió kalendárium. 21.15: Rádió zenekar. 22: Hírek és sporteredmények. 22.20: Idegennyelvű hírek. 22.30: A rádió zenekarának hangversenye. 23: Változatos zene műsor hanglémezről. 23.20: Idegen nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 13.10: Postás zenekar. 14.30: Művész lemezek (Wagner és Strauss Richard legszebb operái). 19.15: Zongora hangverseny. 21: Vidám est. 23.10: Cigányzene. 22.20: Tánomuzsika. 1.05: Hírek.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja előrefizetendő

LÉVELEZÉS és HAZASSÁG a törvényes intézkedések miatt nem közölhető. ALLÁSKERESÉS rovatban szavanként egy leu, legkisebb apróhirdetés tíz leu. Vastag betűvel szavanként kettő leu, legkisebb apróhirdetés húsz leu. Minden más rovatban legkisebb apróhirdetés 15 szóig 30 leu, minden további szó két leu. Apróhirdetéseket felvesz: I. kerületben: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata Bratianu 3. Telefon: 28-10. II. kerületben: Popovici trafik, Piata Badea Cártan 8. — Kardos trafik, Piata Traian (Szerb templom mellett). — Gross trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerületben: Flauder trafik, Piata Lahovari. IV. kerületben: March trafik, Piata Küttl. — Nógrády trafik (Corso mozi mellett). — Vass trafik, Piata Dragalina 6. Telefon: 45-06. — Witte trafik, Bulevardul Regle Carol 54. — Galgóczy trafik, Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45-13.

LAKÁS

Teljesen különbejáratú két bútorozott szoba, fürdőszobahasználattal kiadó. IV., Str. Mircea Voda 3. 2655

Bútorozott szoba fürdőszoba használatlaltal különbejáratlaltal, kiadó. I. Lono-vici ucca 2. II. emelet 12. 2044

Kiadó, modern új 3 szobás családi ház, cserépkályhák, terrasszal és kerttel, a villamos megállónál. II., Str. Balas 33. 1699

Modern lakás kiadó két nagyobb és két kisebb szobával III. Piata Crucii 2 szám. 1697

ADÁS-VÉTEL

Eladó nagy vas szobakályha. IV. Str. Ion Ghica 1. portánál. 2020

Zongora hosszú, bécsi gyártmány, olcsón eladó. III., Str. Feldioara 10. I. em. ajtó 1. Megtekinthető 12-4-ig. 1680

Férfi télikabát erősebb termetre, jó állapotban lévő, megvételre kerestetik. Címeket a kiadóba kérem leadni. 2654

Eladó Kardos-telepen telckönyvezett ház és telek. Bővebbet Colonia Kardos Str. III., No. 257. a háztalajdonosnál. 1005

Zongora, ebédlő, könyvek és kaktuszok eladók, csak délelőtt. IV. Splaiul Tudor Vladimirescu 19. ajtó 3. 1695

Világos, keményfa komplett hálószobabútor rugós matracokkal eladó. II., Str. O. Iosif 28 ajtó 3. Csak délelőtt. 2459

Modern gyermekocsi, majdnem teljesen új, eladó. Schwartz III., Bulev. Carol 29. 1672

Takarékúthely vízmelegítővel 100x82 cm. nagyságban eladó. II., Alea Sofia Imbroane 44. 1696

Eladók: Ágyterítő, diszpárna, lámpák, nappal, edények, sötétkék leánykabát, hócsizma, cselédágy és szekrény, függönyök. I. Bulevardul Regina Maria 11 szám. III. em. 22. 1698

Eladó V. kerületben Petru Rares 45. szám alatt levő 203 négyszögöl területű épült levő 203 négyszögöl területű házzal. Esetleg elcserélném hasonló értékű ingatlallal, Erdély átengedett területén levő városban. Érdeklődni Teiszter Hugo V., Str. Capitan Dan 27 szám. 1685

KÜLÖNFÉLE

1-2 középiskolai tanulót elvállal 1940-41 iskolára izr. úricsalád elsőrendű ellátással. Zongora a házban. Cím a kiadóban. 2645

Házikoszt finom, izletes tiszta ebédmenü, kenyérrrel együtt személyenként 40 leu. Házon kívül is kapható. I. Str. Sft. Ion 7. földszint 10. (Irgalmasok mellett). 2551

Egy-két diákot teljes ellátással keres izraelita úri család. III. Piata Asanesti 3. ajtó 4. 1689

Az Első Erdélyi Biztosító

irodahelyiségét szeptember 15-től az Albina Bank új palotájába Piata Bratianu I. emeletére helyezi át.

A Timisoara Bank épületében modern 5 és 3 szobás lakás azonnalra, modern 3szobás lakás november elsejére kiadó. Bővebbet a Timisoara Bank házfelügyelőségénél.

Szép akar lenni?

Használjon KULKA-féle lilomtejkrémet, lilom-tejszappant és lilompudert, h a r o m színben. Kapható kizárólag a

Városi Gyógyszertárban

a „Fekete Sasho“ az Arany Szarvas épületében I. Piata I. C. Bratianu.

Hirdessen a Déli Hírlap-ban